

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

**TÜRKİYE’DE YAŞAYAN YABANCI UYRUKLU
ÖĞRENCİLER İLE TÜRK UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN
ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:
Zekiye ÇEVİK

İstanbul, 2015

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PSİKOLOJİ ANABİLİM DALI
KLİNİK PSİKOLOJİ BİLİM DALI

**TÜRKİYE’DE YAŞAYAN YABANCI UYRUKLU
ÖĞRENCİLER İLE TÜRK UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN
ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Tezi Hazırlayan:
Zekiye ÇEVİK

Öğrenci No:
130790083

Danışman:
Prof. Dr. Mehmet Kerem DOKSAT

İstanbul, 2015

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum ''Türkiye'de Yaşayan Yabancı Uyruklu Öğrenciler ile Türk Uyruklu Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi'' başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 16.12.2015

Aday: Zekiye ÇEVİK

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

Ek. 1.12.1...2015

Enstitümüz *Psikoloji* Anabilim dalı *Klinik Psikoloji* Programı yüksek lisans öğrencilerinden *130790083* numaralı *Zekiye ÇEVİK'nın* "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*Türkiye'de Yaşayan Yabancı Uyruklu Öğrencileri İle Türk Uyruklu Öğrencilerin Özgüven Düzeylerinin İncelenmesi*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 15.09.2015 tarih ve 2015/37 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (4.1) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında *oyçokluğu/oybirliği* ile *Kabul/Red veya Düzeltme* kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN

Prof. Dr. Mehmet Kerem DOKSAT
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE

Yrd.Doç.Dr. Neslim GÜVENDEĞER DOKSAT
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE

Prof.Dr. İrem Yaluç ULUBİL
(Kocaeli Üniversitesi)

TEŞEKKÜR

Araştırmamın sonuçlanmasında çok büyük katkıları olan ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Neslim GÜVENDEĞER DOKSAT ve Tez danışmanım Prof. Dr. Mehmet Kerem DOKSAT hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Tez araştırmam süresince yardımlarını ve yaptıkları fedakârlıklarla bana her konuda destek veren canım kardeşim Nisa Paslı, eşim Muhammet Çevik ve biricik oğlum Talha Çevik' e minnetle teşekkür ediyorum.

Yaşamım boyunca bana maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen canım annem Hatice Paslı ve canım babam Ali Paslı ve kardeşlerime çok teşekkür ediyorum.

Araştırmam için bana zaman ayıran ve ölçeklerdeki sorulara içtenlikle cevap veren çok değerli öğrencilere teşekkürü borç bilirim.

Adı ve Soyadı : Zekiye Çevik
Danışmanı : Prof. Dr. Kerem Mehmet Doksat
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2015
Alanı : Klinik Psikoloji
Anahtar Kelimeler : Özgüven, Yabancı Uyruklu Öğrenciler, Türk Uyruklu Öğrenciler

ÖZ

TÜRKİYE’DE YAŞAYAN YABANCI UYUKLU ÖĞRENCİLER İLE TÜRK UYUKLU ÖĞRENCİLERİN ÖZGÜVEN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de yaşayan yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk uyruklu öğrencilerin özgüven düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmada Türkiye’ye öğrenim için gelen yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk uyruklu öğrencilerin özgüven düzeyleri karşılaştırılmıştır. Çalışma grubunu İstanbul il sınırlarındaki üniversite öğrencilerini kapsamaktadır. Çeşitli bölümlerde eğitim gören 51 yabancı uyruklu öğrenci ile 50 Türk uyruklu öğrenci, toplamda 101 üniversite öğrencisinden oluşmuştur. Yaşları 18 ile 26 yaş arasında değişmektedir. Öğrencilerin 26’sı yabancı uyruklu ve 25’i Türk uyruklu erkek öğrencilerinden, 25’i yabancı ve 25’i Türk uyruklu kız öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmada “Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği” (Rosenberg Self-esteem Scale) ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Çalışma bulgularına göre Türkiye’de yaşayan yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk uyruklu öğrencilerin özgüven düzeyleri farklı değişkenlere göre incelendiğinde (cinsiyet, uyruk, aile ile birlikte yaşama ve ailenin aylık gelir) farklılıkların olduğu belirlenmiştir.

Name and Surname : Zekiye Çevik
Supervisor : Prof. Dr. Mehmet Kerem Doksat
Degree and Date : Master, 2015
Major : Clinical Psychology
Key Words : Self-esteem, Foreign Students, Turkish Students

ABSTRACT

INVESTIGATION OF SELF-ESTEEM AMONG TURKISH STUDENTS AND FOREIGN STUDENTS WHO LIVE IN TURKEY

The aim of this study is to investigate self-esteem levels of Turkish students and foreign students who live in Turkey. Confidence levels of Turkish students and foreign students who have come to Turkey for education have been compared in this study.

The search group includes university students who live in province of Istanbul.

Participants are 51 foreign students and 50 Turkish students who have studied in various departments, it consists of a total of 101 university students.

Ages of participants change from 18 to 26 years. 26 of students are foreign and 25 of them are Turkish boys, 25 of them are foreigners and 25 of them are Turkish girl students.

The Rosenberg Self-esteem Scale and personal information forms have been used in the study.

According to the results, self-esteem levels of Turkish students and foreign students who live in Turkey show variations.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

ÖZ.....	i
ABSTRACT.....	ii
TABLolar LİSTESİ	v
ŞEKİLLER LİSTESİ	vii
KISALTMALAR	viii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ	1
1.1.Problem	2
1.1.1.Alt Problemler	3
1.2. Tanımlar	3
1.3. Varsayımlar	3
1.4. Sınırlılıklar	3
1.5 Araştırmanın Amacı	4
1.6 Araştırmanın Önemi.....	4

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. TÜRKİYE’DE YABANCI UYRUKLU OLUP OKUMAK	5
2.1.1. Kültür Farkı	7
2.1.2. Lisan sorunu	8
2.2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİNDE ÖZGÜVEN	9

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	12
3.2. Araştırmanın Örneklemi ve Evreni	12
3.3. Veri Toplama Araçları	12
3.3.1. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (Rosenberg Self-esteemScale).....	12
3.3.2. Kişisel Bilgi Formu	13

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Tanımlayıcı İstatistikler	14
4.2. Sonuçlar.....	44

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA VE YORUM

5.1. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu	46
5.2. Öğrencilerin Uyrukların Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu	48
5.3. Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumlarına Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu	49
5.4. Öğrencilerin Ailelerinin Yanında Kalmaları/Kalmamaları Durumuna Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu..	50
SONUÇ VE ÖNERİLER	52
KAYNAKÇA.....	54
EKLER	58
Ek:1 Anket Formu	58
Ek:2. Kişisel Bilgi Formu	70

TABLÖLAR LİSTESİ

Sayfa No:

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetlerine Ait Dağılımlar	14
Tablo 2. Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaşlarına Ait Dağılımlar	15
Tablo 3. Araştırmaya Katılan Bireylerin Uyruklarına Ait Dağılımlar	16
Tablo 4. Araştırmaya Katılan Bireylerin Aile Yanında Kalma Durumlarına Ait Dağılımlar	17
Tablo 5. Araştırmaya Katılan Bireylerin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirlerine Ait Dağılımlar	18
Tablo 6. Yabancı ve Türk Öğrencilerin Öz güvenlerinin İstatistiksel Olarak İncelenmesi	19
Tablo 7. D-1 Benlik Saygısı Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının	20
Tablo 8. D-2 Kendilik Kavramının Sürekliliği Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	20
Tablo 9. D-3 İnsanlara Güven Duyma Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	21
Tablo 10. D-4 Eleştiriye Duyarlılık Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	21
Tablo 11. D-5 Depresif Duygulanım Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	22
Tablo 12. D-6 Hayalperestlik Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	22
Tablo 13. D-7 Psikosomatik Belirtiler Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	23
Tablo 14. D-8 Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	23
Tablo 15. D-9 Tartışmalara Katılabilme Derecesi Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	24
Tablo 16. D-10 Ana Baba İlgisi Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	24
Tablo 17. D-11 Babayla İlişki Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	24
Tablo 18. D-12 Psişik İzolasyon Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi	25
Tablo 19. Normallik Testi Sonuçları	26
Tablo 20. Katılımcıların Cinsiyetleri ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	27

Tablo 21. Ortalamalar Yardımı ile Farklılıkların İncelenmesi	28
Tablo 22. Normallik Testi Sonuçları	30
Tablo 23. Katılımcıların Uyrukları ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	31
Tablo 24. Ortalamalar Yardımı ile Farklılıkların İncelenmesi.....	32
Tablo 25. Normallik Testi Sonuçları	33
Tablo 26. Katılımcıların Anne Baba Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	34
Tablo 27. Ortalamalar Yardımı ile Farklılıkların İncelenmesi.....	35
Tablo 28. Katılımcıların Ailesinin Ortalama Aylık Geliri ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	36
Tablo 29. Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınları Arasındaki Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi	37
Tablo 30. Yabancı Erkekler ile Türk Erkekler Arasındaki Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi	38
Tablo 31. Yabancı Erkekler ile Türk Erkeklerin Aile Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi	39
Tablo 32. Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınlarının Aile Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi	40
Tablo 33. Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınlarının Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirleri ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi	41
Tablo 34. Yabancı Erkekler ile Türk Erkeklerinin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirleri ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi	42
Tablo 35. Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	43

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa No:

Şekil 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetlerine Ait Dağılımların Pasta Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi	14
Şekil 2. Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaşlarına Ait Dağılımların Bar Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi	15
Şekil 3. Araştırmaya Katılan Bireylerin Uyruklarına Ait Dağılımların Pasta Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi	16
Şekil 4. Araştırmaya Katılan Bireylerin Aile Yanında Kalma Durumlarına Ait Dağılımların Bar Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi	17
Şekil 5. Araştırmaya Katılan Bireylerin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirlerine Ait Dağılımların Bar Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi	18

KISALTMALAR

vb. : Ve benzeri
Akt. : Aktaran

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Günümüzde oldukça fazla araştırılan konulardan biri özgüvendir. Özgüven kelimesi, benlik saygısı terimi ile aynı anlam ve içeriği taşımaktadır. Çocukluk döneminde bize verilen eğitim, yetiştirme biçimi ve büyüdüğümüz ortam, özgüven duygusunun oluşumunu etkileyen faktörler arasında yer almaktadır. İlk temeli aile içinde atılan özgüven duygusu, okul, arkadaş ortamı, iş yaşamı, sosyal ve kültürel çevre ile etkileşim içindedir.

Yaşamımızın bir parçası olan özgüven duygusu çevremizle olan ilişkilerimizi arttırmakta ve çevreyle bir bütün olarak yaşamamıza yardımcı olmaktadır. Yaşamımızın her alanında özgüvenli davranmak, bizi başarıya ulaştırır. Bireyin kendine yönelik olumlu düşünceleri olması, kendisini sevmesi, değerli hissetmesi ve kendisini tanıması, onu başarıya ulaştırır. Özgüven eksikliği ise kendimizi başarısız ve değersiz hissetmemizi sağlar. Özgüven eksikliği olan bireyler, genellikle benlik kavramından uzak, dış dünyadan kendini soyutlamış, içe dönük bir yaşam sürme eğilimindedirler. Bu durum onlarda kaygı, depresyon ve utangaçlık gibi sorunlarla karşılaşmalarına neden olur. Öz benlik duygusunu zedeleyen bu faktörler kişinin başarıya ulaşmasının önünde, önemli bir engel olarak görülmektedir. Bunun gibi psikosomatik problemlerden kişi kurtulmadıkça, başarı çitasını yükseltmesi oldukça zor bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır.

Özgüven, sağlıklı bir psikolojik yaşamın temel gerekliliklerini şekillendiren ana unsurdur. Kendini değersiz hisseden insanlar, temel ihtiyaçlarına cevap veremedikleri zaman sıkıntı içine girerler. İnsanları diğer canlılardan ayırt eden temel özelliklerden biri, kendilerinin farkında olmalarıdır. Bir kimlik oluşturma ve sonra bu kimliği sevip sevmediğinize karar verme gücüne sahipsiniz. Özgüven, kendinden memnun olma duygusudur. Hem kendimizle hem çevremizle uyumlu ve mutlu olabilmektir. Özgüvenimiz olmadığında yaptığımız işlerden emin olamayız. Örneğin; karar verememe, kendini ifade edememe ve yeni insanlarla tanışamama gibi olumsuz durumlarla karşılaşabiliriz. Olması gereken özgüvene sahip olursak kabul edilebilir sonuç ortaya koyarız ve kendimizden emin oluruz. (Traş, Güngör, 2011).

Özgüven düzeyi; kişilerin ruh sağlığını, başarısını ve mutluluğunu önemli ölçüde etkilemektedir. Özgüveni düşük kişiler kendilerini hayatlarında karşılarına çıkabilecek problemlerle baş edemeyecek kadar güçsüz ve çaresiz hissederler. (Rogers,1954). Özgüveni yüksek olan kişiler ise yeni düşüncelere ve yeni deneyimlere açıktırlar. Değiştiremeyeceği koşulları kabul eder, değiştirebileceği koşulları ise değiştirecek kadar cesareti gösterirler. Bununla birlikte sevecen ve atılımcı kişilik özelliğine sahiptirler. (Mc Guire, 1968).

Özgüven, kendimize yönelik iyi duygular geliştirmemiz sonucu kendimizi iyi hissetmemiz demektir. Araştırmacılar, birbirlerini tamamlayan iki çeşit özgüven tipi ortaya koymaktadır. Bunlardan ilki iç özgüven diğeri ise dış özgüvendir. İç özgüven, kendimizden memnun ve kendimizle barışık olduğumuza dair inancımız ve bu konuda hissettiklerimizdir. Dış özgüven ise sosyal çevremize kendimizden emin olduğumuzu gösteren tutum ve davranışlardır. İç özgüveni oluşturan unsurlar; kendini sevmek, kendine saygı duyma, pozitif düşünme ve kendine belirgin hedefler koyma gibi başlıkları içerir. Dış özgüveni oluşturan unsurlar ise iletişim, kendini ifade edebilme ve duygularını kontrol edebilme başlıkları altında değerlendirilir. (Gür, 2012).

Benlik saygısının seviyesi, kişinin okul becerisini, stres ile başa çıkma etkinliğini ve arkadaşlık ilişkilerinin gelişmesini etkilemektedir. (Hayes, 2011). Özgüven, öğrencilerin akademik performansını ve sosyal hayatını etkileyen önemli psikolojik yapılarıdır. İnsanların yaşamlarında farklı geçiş dönemleri vardır ve bu dönemler onların yeni sürece uyum sağlamaları ve karşılaştıkları sorunlarla başa çıkmaları için paha biçilmez deneyim sahaları olarak yorumlanabilir. Üniversiteye başlama süreci, yeni bir yaşam süreci için oldukça önemlidir. (Atay, 2006).

Üniversite öğrenimi için ailelerden farklı bir yere gelen öğrencilerde yeni bir eğitim hayatı, yeni bir kente ve yabancı bir çevreye uyum sağlama gibi değişik sorunlar yaşanabilmektedir.

1.1. PROBLEM

Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile yerli öğrencilerin özgüven düzeyleri farklı değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?

1.1.1 Alt Problemler

Araştırmamda ayrıntılı olarak aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır. Araştırmama katılan bireyler yerli ve yabancı uyruklu olarak iki gruba ayrılmıştır.

1. Öğrencilerin özgüven düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
2. Öğrencilerin özgüven düzeyleri uyruklarına göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğrencilerin özgüven düzeyleri aileleriyle birlikte yaşaması veya yaşamamasına göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğrencilerin özgüven düzeyleri ailelerin aylık gelirlerine göre farklılık göstermekte midir?

1.2. Tanımlar

Özgüven-Benlik Saygısı: Kişinin kendisinden memnun olması, kendisiyle ve çevresiyle barışık yaşaması.

Yabancı uyruklu öğrenci: Öğrenim için başka bir ülkeye giden ve orada okuyan öğrenci.

1.3. Varsayımlar

Araştırmamda aşağıdaki hususlar varsayımlar olarak kabul edilmiştir;

1. Yabancı uyruklu öğrencilerin problem envanterini okuyup anlayabilecek kadar Türkçe bildikleri kabul edilmiştir.
2. Deneklerin veri toplama araçlarına içten yanıt verecekleri varsayılmıştır.

1.4. Sınırlılıklar

Araştırmamın sınırlılıkları şunlardır;

1. Sorunlara etki eden değişkenler Kişisel Bilgi Formu ve Benlik Saygısı Ölçeklerinde yer alan değişkenlere göre sınırlandırılmıştır.
2. Araştırmamın bulguları yabancı uyruklu öğrencilere genellenemez.
3. Araştırmayı tek bir bölgede (İstanbul İli) yapılmış olması genelleme yapılmasını engellemektedir.

4. Araştırmamın örneklem sayısının sınırlı olması kapsamlı değerlendirmeyi engellemektedir.

1.5 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Türkiye’ye öğrenim için gelen yabancı uyruklu öğrenciler ile yurtdışı görmemiş Türk uyruklu öğrencilerin özgüven düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenmesidir. Bireyler cinsiyet, uyruk, aile ile birlikte yaşama/yaşamama ve ailenin aylık gelirlerine göre değerlendirilecektir.

1.6 Araştırmanın Önemi

Son yıllarda Türkiye’ye yabancı ülkelerden üniversite öğrenimi için gelen öğrenci sayısı artmıştır. Yabancı uyruklu öğrenciler hakkında literatür araştırması yapıldığında çok az araştırma yapıldığı görülmektedir. Araştırmanın önemi öğrencilerin yaşamış oldukları sorunları ve ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilmek ve sorunlarının giderilmesini sağlamak için öneriler geliştirmektir.

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. TÜRKİYE’DE YABANCI UYUKLU OLUP OKUMAK

Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2010 yılı istatistik sonuçlarına göre Türkiye’ye öğrenim için gelen yabancı öğrenci sayısı 6030 kişiye ulaşmıştır. Bu eğitim göçü, dil ve eğitim konularındaki problemlerin yanı sıra sosyal, kültürel ve ekonomik olarak da birtakım problemleri beraberinde getirmiştir. Yabancı uyruklu öğrenciler üzerinde birçok araştırma yapılmıştır ve bu çalışmaların sonucu olarak, yabancı öğrencilerin öğrenim gördükleri sırada psikolojik, kültürel ve çevresel problemler yaşadıklarını ortaya koymuştur. (Biggs, 1999; Furnham, 1997; Lewins, 1990; Tomich ve ark., 2000).

İngiltere’de okuyan 12 Çinli öğrenci üzerinde yapılan araştırmada yabancı öğrencilerin en önemli sorununun sosyal ve kültürel uyum olduğu neticesi alınmıştır. (Yang, 2006).

Yabancı uyruklu öğrenciler için önemli stres kaynaklarından bazılarının da kültürel farklılıkların ve evden uzakta öğrenim görmenin olduğu araştırma bulgusu olarak saptanmıştır. (Mori, 2000; Sandhu, 1995).

Bu durum bazı araştırmacılar tarafından yabancı öğrencilerin sıkça yaşadığı kültürlenme stresi olarak adlandırılmaktadır. (Berry, 1997).

Yabancı öğrenciler birçok sorunlarla birlikte öğrenim hayatlarını devam ettirmek zorunda kalırlar, bunların önde gelenlerinin başında barınma, yemek, ulaşım, sağlık, iklim ve ev özlemi gelmektedir. (Arubayi, 1980; Güçlü, 1996; Sandhu ve Asrabadi, 1994). Ayrıca yerli öğrencilerin ve çevredeki insanların beslemiş olduğu ön yargılar, yabancı öğrencilerin psikolojik durumunu ve kültürel farklılığa uyum sağlamasını zorlaştırdığını gösteren pek çok araştırma bulunmaktadır. Bu durumların yanı sıra öğrencilerin en önemli sorununun maddi nitelikte olduğu belirtilmiştir.

Yabancı uyruklu öğrenciler Türk eğitim sistemine yabancıdır. Her ülkenin kendine ait eğitim sistemi vardır. Farklı eğitim sistemlerine alışmalarının ve uyum sağlamalarının zorlaştırıldığı çok sık vurgulanan bir konudur. (Aronowitz, 1984; Church, 1982).

Türkiye’de yapılan araştırmalarda, yabancı uyruklu öğrencilerin okul sisteminin kuralları ile koşulları ve öğretmenler ile ilgili sorunlar yaşadıkları ve bu sorunların yoğun olduğu saptanmıştır. (Tufan, 1985; Sağlam, 1995; Şimsek, 1986; Güpüpoğlu, 1986; Hisli, 1986; Tezcan, 1987).

Türkiye’deki yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim sistemine alışmakta zorlandıkları, uyum sağlamada güçlük çektikleri ve okullarda öğretmenleri ile okul arkadaşları tarafından ayrı tutuldukları için eğitim ve okul hayatlarının problemlili olmasını destekliyor olabilir. (Doğan, 1990).

Yurt dışı görmüş öğrencilerin eğitim ile ilgili sorunlar yaşamalarının çeşitli nedenleri vardır. Öğrencilerin dil yetersizliği, öğrenme güçlüğü, eğitim sistemin farklılığı ve en önemlisi öğretmenlerin ve yurt dışı görmemiş öğrencilerin yabancı öğrencilere karşı olan önyargılarıdır (Aronowitz, 1984). Başka bir ülkede okumak birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Ülkenin kültürü ve yapısı, eğitim sistemi, iklimi v.b. (Dorozhkin ve Maziteva, 2008).

Avrupa ülkelerinde eğitim sistemi daha özgür ve demokratiktir. Bu düzene alışan öğrenciler, Türkiye’deki eğitim sistemini katı kuralları olan, öğretmenini ve eğitim sistemini merkezine alan bir yapı olarak görürler. Daha duyarlı ve özgür eğitim ortamından gelen öğrenciler Türk eğitim sistemine alışmakta güçlük çekmektedirler. Bu durum da öğrencilerin okulda sorunlar yaşamalarına neden olmaktadır. (Doğan, 1990).

Yabancı uyruklu öğrencilerin hepsi ev özlemi çektiklerini belirtmişlerdir. Türkiye’ye öğrenim için, kendi istekleriyle geldiklerinden dolayı bu özlemi bastırdıklarını vurgulamışlardır. Öğrenciler ailelerini, arkadaşlarını ve ülkelerini özlediklerini belirtmişlerdir. (Kıroğlu, 2000).

Yabancı uyrukluların yaşadıkları sorunların içinde arkadaşlık ilişkileri ve önyargılarda yer almaktadır.

Yabancı uyruklu öğrenciler öğrenim için Türkiye’ye geldiklerinde kendilerini yıllardır yaşadıkları ve benimsedikleri kültürden farklı bir kültürde bulmaktadırlar.

Bu kültür farkının, öğrencilerin çelişkiye düşmesine ve kimlik bunalımı geçirmelerine neden olması pek çok araştırmacı tarafından belirtmiştir. (Aronowitz, 1984).

2.1.1. Kültür Farkı

Her toplumun kendine ait bir kültürü vardır. Doğal olarak bir kültürden diğer kültüre geçildiğinde uyum problemleri yaşanmaktadır. Farklı bir kültüre girildiğinde öğrencilerde yalnızlık, içine kapanma ve uyum sorunları yaşayabilir. Yeni kültüre uyum sağlamada karşılaştıkları sorunlar, sıkıntılar, bunalımlara ve bunlara verdikleri tepkilere “Kültür Şoku” denir. (Bozkurt, 1984).

Kültür, insanoğlunun geçmiş yaşamından beri biriktirdiği ve ortaya koyduğu bütün değerleridir. Maddi manevi insanla ilgili her şey kültürü oluşturmaktadır. (Demirel, 2007).

Örf, adet, gelenek ve görenek, giyinme, yemek yeme, konuştukları dil, dinledikleri müzik, inançları kısaca her şeyleri kültürü oluşturan önemli faktörlerdir. En önemli unsur ise konuştukları dildir. (Yıldız ve Diğerleri, 2008).

Tanımadıkları bir ülkeye öğrenim için gelen öğrencilerin, o ülkenin eğitim sistemine uyum sağlamalarının yanı sıra ülkenin ortamına ve kültürüne de uyum sağlaması zorunludur. (Otrar, Eksi, 2002).

Öğrencilerin yaşadıkları toplumlar arasındaki kültürel farklılıklar çelişkiye düşmelerine neden olabilmektedir. Yetişmiş olduğu ülkenin kültürü ile yeni kültürel değer ve kimlik arasında kalan öğrenciler bir seçim yapması gerektiğini düşünür ve böylelikle kimlik bunalımı olabileceği pek çok araştırmada belirtilmiştir. (Akt.,Aronowitz 1984).

Yabancı uyruklu bireylerin yaşadıkları sorunların çoğu Türk kültürüne ait davranış ve kalıpları bilmediklerinden kaynaklanıyor. Kültürümüzün temel öğelerini, değer yargılarını, önemli davranış kalıplarını bilmediklerinden günlük hayatlarında zorlandıkları, bunun sonucu olarak da kendilerini çekingen ve özgüven eksikliği olan bireylere dönüştürdükleri görülmektedir.

Kültür farkı başlığı altında ülkenin yemek kültürü de vardır. Türkiye’de yaşayan yabancı öğrenciler ilk geldiklerinde yemeklere alışamadıklarını fakat daha sonra bu sorunun ortadan kalktığını belirtmişlerdir. (Kıroğlu, 2010).

Bazı öğrenciler kendi ülkelerine ait kıyafetlerini Türkiye’de giyinemediklerini, bunun sebebinin ise çevreden kaynaklanan rahatsız edilme korkusu olduğunu belirtmişlerdir. (Kıroğlu, 2010).

Yabancı öğrencilerin adaptasyon sürecinin kültürel farklılıklara bağlı olarak negatif yönde etkilendiği, kültürel benzerlikler arttığında ise öğrencilerin uyum düzeylerinde artış olduğu saptanmıştır. (Karaoğlu, 2007).

2.1.2. Lisan sorunu

Türkiye’ye gelen öğrencilerin günlük yaşamlarında yeteri kadar Türkçe konuşabildikleri, yazarken ise zorluk çektikleri ve kendilerini ifade ederken zorlandıkları belirtilmiştir. Bu sorundan dolayı derslerinde başarısızlık yaşadıkları ve çalışma isteklerini kaybettikleri görülmüştür.

Türkçedeki yetersizlik nedeniyle başarısız düşerler ve bu sebepten arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle ilişki kurmaktan sakınırlar hatta kuramayabilirler.

Yabancı öğrenciler Türkçelerindeki yetersizlikten dolayı iletişim kurmada zorlanırlar. Dildeki yetersizlik onların aşağılık duygusuna kapılmalarına neden olmaktadır. Kişilerarası ilişkilerde huzursuz olmaları, kendilerini küçük görmeleri ve yetersiz görmeleri, kendilerini ifade edememeleri, istek ve arzularını söyleyememeleri onları soyutlaştırmaktadır. (Doğan, 1990).

Yabancı öğrencilerin konuşurken hata yapmaktan korktukları ve bu nedenle konuşmaktan çekindikleri belirtilmiştir. Bunun sebebi ise anadillerinin farklı olmasından ve Türkçeyi tam olarak konuşamadıklarından kaynaklandığı söylenmektedir. İçinde bulunulan toplumun dilini öğrenmek başlarda çok zor olduğundan öğrencilere etkili bir çalışma yapılması gerekir. Bu çalışmanın çok sayıda sorunu çözmede katkı sağlayacağı söylenebilir. (Yazıcı, 1999).

Öğrenciler, dil kurslarında verilen Türkçe eğitimin, okul ve sosyal çevrelerinde kurdukları iletişime yardımcı olmakta yetersiz kaldığını belirtmişlerdir. Bunun sebebinin ise kurslarda verilen eğitimin akademik ve üniversite eğitime yönelik olmadığını vurgulamaktadırlar. Dil kurslarının kısa süreli olmasını ve eğitim standartlarının oldukça düşük olmasını da sebepler zincirine dahil etmişlerdir.

Bilindiği üzere, üniversitemizde yabancı öğrenciler için eğitimlerinin yanı sıra “Takviyeli Türkçe Eğitimi” programı da verilmektedir. Ancak öğrencilerin büyük çoğunluğu bu derslere devam etmemekte, sınıf içi ilişkilerinde ve eğitimlerinde sorun yaşamaktadırlar. Yabancı öğrencilerin diğer öğrencilere kıyasla Türkçe konuşma, yazma ve okuma da yetersiz oldukları aşina olduğumuz bir durumdur. Dolayısıyla derse katılma inisiyatifi öğrenciye verilmeden, öğrenci danışmanlarının yardımıyla seçilen öğrenciler için zorunlu kılınmasının daha yararlı olacağı düşünülmüştür. Konunun özellikle bu boyutta değerlendirilmesi “Akademik Türkçe Eğitim” üzerinde yoğunlaşılması öğrencilerin üniversite başarılarını pozitif yönde etkileyecektir.

Dil, insanın kendini ifade etmesinde, karşılıklı olarak güçlü bir şekilde iletişim kurulmasında ve yeni düşüncelerin oluşmasında önemli bir etkidir. Toplum dili ve kültür arasında çok sıkı bir bağ vardır, kültür niteliklerinin konuşulan dile ve yaşam tarzına etkisi oldukça büyüktür. (Hengirmen, 1993).

2.2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİSİNDE ÖZGÜVEN

Psikolojinin önemli gelişmelerinden biri, öğrencilerin kendilerini nasıl hissettiklerini ve onların başarı düzeyleri arasındaki ilişkiyi keşfetmektir. Öğrencinin kendini iyi hissetmesi özgüveninin yüksek olduğuna işaret eder. Özgüvenin akademik başarıya olumlu etkileri olduğunu pek çok araştırmalarda görebiliriz.

Eğitim, çocukların ve gençlerin sahip oldukları duygu ve düşünceleri pozitif yönde geliştirerek özgün yeteneklerini toplumun yararına kullanmalarını sağlamayı, tüketen değil üreten bir toplum yaratmayı, sosyo-kültürel açıdan dengeli ve sağlıklı bireyleri topluma kazandırmayı amaçlar. Yükseköğretim genel eğitim kavramına oranla çok daha fazla olarak özgüven üzerinde etkilidir. Yükseköğrenimine devam eden öğrenciler yaşam koşullarının zorluluğu ve sorumluluk kaygısının fazlalığını tüm benliklerinde hisseder. Ancak bu genel itibarıyla olgun ve sonuca odaklı bireyleri topluma kazandırır. (Kutlu, 1997).

Öğrencilerin özgüvenlerini geliştirmelerinde öğretmenlerinin çok güçlü bir role sahip oldukları yapılan araştırmalarda görülebilmektedir. (Kuzgun, 2000).

Bulgulara göre, öğretmenlerin sıcak, samimi, iç dünyalarına duyarlı, iyi iletişim kurmasıyla ve onlara kabul edildiklerini hissettirmesiyle öğrencilerin özgüven düzeylerini geliştirebiliriz. Böylelikle yapılandırılmış bir programa ihtiyaç

duyulmadan, sadece doğru ve kabul edici iletişim kurarak öğretmenler öğrencilerin özgüven düzeylerini geliştirebilirler. (Kuzgun, 2000).

Eğitimin amacı sadece bilgi ve beceri kazanmak değil. Dış dünyayı öğretmek, kendilerini keşfetmelerini sağlamak, bağımsız birey oluşturmak, beceri kazandırmak gibi amaçları vardır. Bu unsurlarda özgüvenin temelidir.

Öğrencilerin eğitim hayatlarında gördükleri iletişim tarzları, tavır ve tutumlara dayalı olarak özgüvenlerini olumlu ya da olumsuz etkiler. Burada en önemli rol öğretmenlere düşmektedir. Öğretmenler öğrenciler ile sürekli iletişim halinde oldukları için benlik saygılarını etkilemektedirler. (Doğan, 1990).

Üniversite öğrencilerinin ruhsal olarak iyi durumda olmaları, içinde yaşadıkları ulusun saadet ve refahı için çok önemlidir. Özellikle liderlik vasfı taşıyan öğrencilerin bu grupta yer alması bir nevi yatırım niteliğindedir. (Moller, 1996).

Eğitim süresinin kısa ve okutulan birçok materyalin yetersiz olması, öğrencilerin sağlıklı bilgi edinme sürecini olumsuz etkiler. Bu durumun, bireylerin iletişim kopukluğu, kendini ifade edememe, özgüven eksikliği gibi sorunlarla karşılaşmalarına hatta içe dönük bireyler olmalarına yol açtığı gözlemlenmiştir.

Özgüven düzeyi yüksek olan öğrencilerde; kendi kararlarını alabilme, aldığı kararları savunabilme ve tümünü benimseyerek yapması görülür.

Etkili bir iletişim için bireyin kendisini en doğru biçimde ifade etmesi, duygu ve düşüncelerini çarpıcı ve akılcı bir şekilde karşısındakine aktarması, diğer bir ifadeyle girişimci davranması önemlidir. Girişimci davranma, bireylerin öz saygısını arttıran önemli bir faktördür. Aynı zamanda, kendisine saygı duyan ve kendi haklarına saygı duyulmasını bekleyen bireylerde, başkalarının duygu, düşünce ve isteklerine de saygı duydukları görülür.

Yapılan bir araştırmaya göre ailesinden ayrı kalan üniversite öğrencilerinin %48'inin karşılaştığı problemlerin başında; ev bulamama, kira bedellerinin yüksek olması, sunulan evlerin yaşam standartlarının altında olması gibi sorunlar gelmektedir. (Ersoy ve Arpacı, 2003).

Öte yandan üniversite öğrencilerinin %29'unun yaşadıkları yeri yedi ve üzeri kişiyle paylaştıkları belirtilmiştir. (Demir, 2006).

Öğrencilerin %81'inin okulun yemek, ulaşım ve barınma olanaklarından memnun olmadıkları araştırmalarda yer almıştır. Bu gibi olumsuz durumların, öğrenci

sağlığını tehdit ettiği gerçeğini ele alırsak; öğrenciler için eğitim standartlarının düştüğünü ve öğrenim görme olanağının zorlaştığını, öğrencilerin derslerine adapte olmaktan çok yaşamlarını sürdürebilme stresine girdiklerini ve bu stres altında başarı oranlarının düştüğünü söyleyebiliriz. (Çitil, 2006).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Üniversite’de eğitim gören öğrencilerin özgüven düzeylerini farklı değişkenlere göre inceleyen bu araştırma tarama yöntemiyle yapılmıştır.

3.2. Araştırmanın Örneklemi ve Evreni

Araştırmanın evreni İstanbul il sınırlarında üniversite okuyan yabancı uyruklu üniversite öğrencilerini ve yerli üniversite öğrencilerini kapsamaktadır. Örneklemi ise, rastgele yöntemle seçilmiş, İstanbul Üniversitesi, Fatih Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi’nde okuyan 51 yabancı uyruklu, 50 Türk uyruklu toplamda 101 öğrencidir. Yaşları 18 ile 26 yaş arasında değişmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak “Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Çalışmanın istatistiksel çözümlemesinde SPSS 22. Paket programıyla, parametrik olmayan Mann Whitney U Testi, Kruskal Wallis H Testi, Kolmogorav-Smirnov Normallik Testi kullanılmıştır. Ayrıca İstatistiksel dağılımların gösterilmesinde pasta ve bar grafiklerinden faydalanmıştır.

3.3.1. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (Rosenberg Self-esteemScale)

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği 1963 yılında Morris Rosenberg tarafından geliştirilmiştir. Amerika Birleşik Devletlerin de güvenilirlik ve geçerlilik çalışması yapıldıktan sonra birçok araştırmada ölçüm aracı olarak kullanılmıştır. Ülkemizde ölçeğin geçerlilik kat sayısı $r=71$ olarak bulunmuştur. Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği çoktan seçmeli 63 madde ve 12 alt ölçekten oluşan, deneklerin kendilerinin doldurduğu bir ölçektir. Ülkemizde geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Çuhadaroğlu (1986) tarafından yapılmıştır. Alt ölçekleri şunlardır (Çuhadaroğlu1986, Rosenberg 1965): D1- Benlik saygısı, D2: Kendilik kavramının sürekliliği, D3- İnsanlara güvenme, D4- Eleştiriye duyarlılık, D5- Depresif duygulanım, D6- Düş kurma, D7-

Psikosomatik belirtiler, D8- Kişiler arası ilişkilerde tehdit hissetme, D9- Tartışmalara katılabilme derecesi, D10- Anne-baba ilgisi, D11-Babayla ilişki, D12- Psikik izolasyon. Benlik saygısı alt ölçeği dışındaki diğer alt ölçeklere ait maddeler yanıt anahtarına göre değerlendirilir ve her doğru yanıtı ‘1’ puan verilir. Benlik saygısı alt ölçeğinde ise yanıtlar 0-6 puan arasında değerlendirilir. Sıfır-bir puan yüksek, 2-4 puan orta, 5-6 puan düşük benlik saygısı düzeyini gösterir. Bu çalışmada bütün alt ölçekler kullanılmıştır. Toplam puan aralığı 0-30 arasında olup, 15-25 arası alınan puan benlik saygısının yeterli olduğunu gösterirken, 15 puanın altı düşük saygısını göstermektedir.

3.3.2. Kişisel Bilgi Formu

Aile üyeleri ile ilgili bilgi toplamak için Kişisel Bilgi Formu hazırlanmıştır. Öğrencilerin aileleriyle birlikte yaşayıp yaşamadığı, ailenin aylık gelir düzeyi, cinsiyet ve yaş durumuna ilişkin sorular yer almaktadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

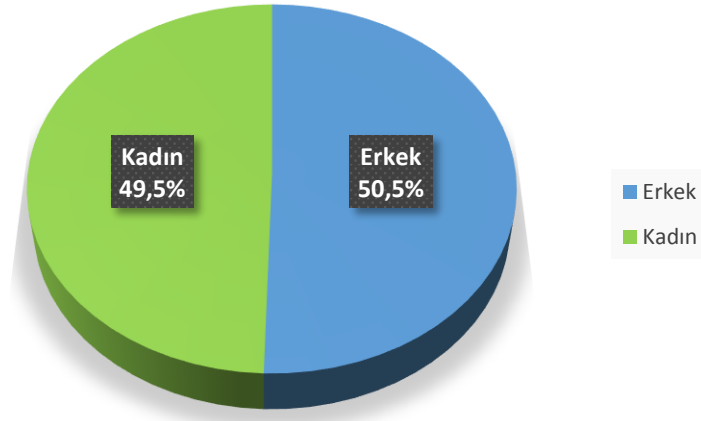
4.1. Tanımlayıcı İstatistikler

Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyet, yaş, uyruk vb. gibi kişisel özelliklerinin araştırmada yer alan oranlara göre dağılımının frekans tabloları yardımı ile gösterilmesidir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetlerine Ait Dağılımlar

Değişken	Boyut	Frekans	Yüzde
			%
Cinsiyet	Kadın	50	49,5
	Erkek	51	50,5
Toplam		101	100

Tablo 1’de araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetlerine ilişkin dağılımları gösterilmiştir. Bu dağılımlar ve oranlar incelendiğinde araştırmaya katılan erkek ve kadın oranının eşit oranda dağıldı söylenebilir. Diğer bir ifade ile araştırmaya 50 kadın ve 51 erkek bireyin katıldığı söylenebilir.

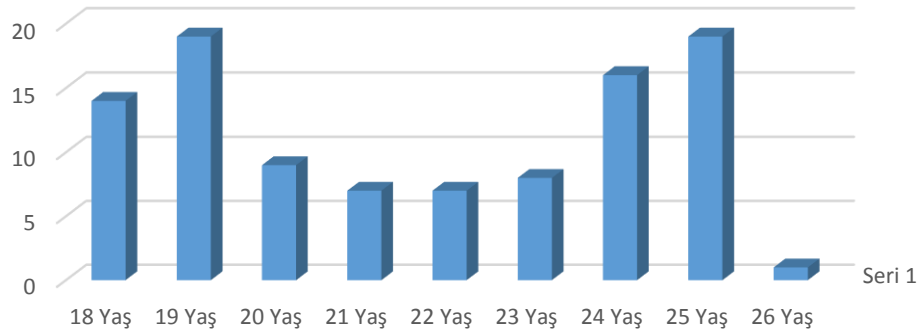
Şekil 1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetlerine Ait Dağılımların Pasta Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi

Tablo 1’de araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetlerine ilişkin dağılımları frekans tablosu yardımı ile gösterilmişti. şekil 1’de daire grafiği incelendiğinde de araştırmaya katılan kadın ve erkeklerin oranlarının neredeyse eşit olduğu görülmektedir.

Tablo 2.Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaşlarına Ait Dağılımlar

Değişken	Minimum	Maksimum	Ortalama
Yaş	18	26	21,63

Tablo 2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin yaşlarına ilişkin dağılımlar ve oranlar gösterilmiştir. Bu dağılımlar ve oranlar incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin 18 ile 26 yaşları arasında olduğu ve bireylerin yaş ortalamasının 22 civarında olduğu söylenebilir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan bireylerin genç bireyler olduğu söylenebilir.

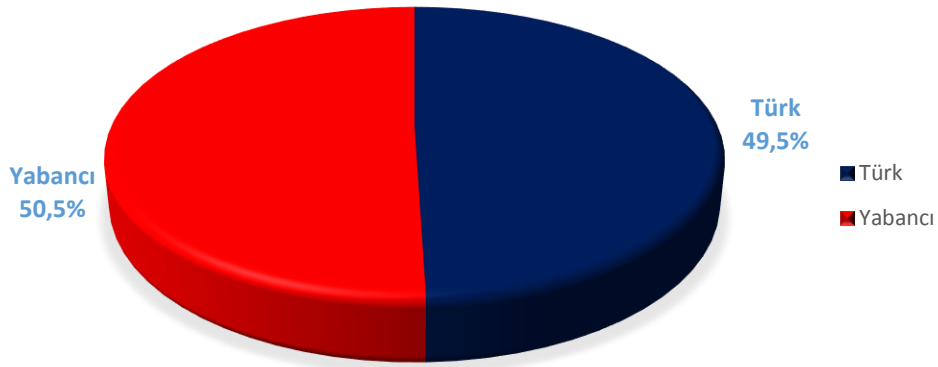
şekil 2. Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaşlarına Ait Dağılımların Bar Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi

Araştırmaya katılan bireylerin yaşlarına ilişkin dağılımlar tablo 2’de gösterilmiştir fakat dağılımların görselleştirilmesinin anlaşılmayı daha hızlandıracağı d ş n lm ş ve bu amaçla şekil 2’deki gibi bireylerin yaşların dağılımına ait bar grafiği gösterilmiştir. Bu grafik incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin en fazla oranda 25 yaş ve 19 yaşındaki bireylerden meydana geldiği anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Bireylerin Uyruklarına Ait Dağılımlar

Değişken	Boyut	Frekans	Yüzde
			%
Uyruk	Türk	50	49,5
	Yabancı	51	50,5
Toplam		101	100

Tablo 3’de araştırmaya katılan bireylerin uyruklarına ilişkin dağılımları gösterilmiştir. Bu dağılımlar ve oranlar incelendiğinde araştırmaya katılan yabancı ve Türk birey oranının eşit oranda dağıldı söylenebilir. Diğer bir ifade ile araştırmaya 50 Türk ve 51 yabancı bireyin katıldığı söylenebilir.

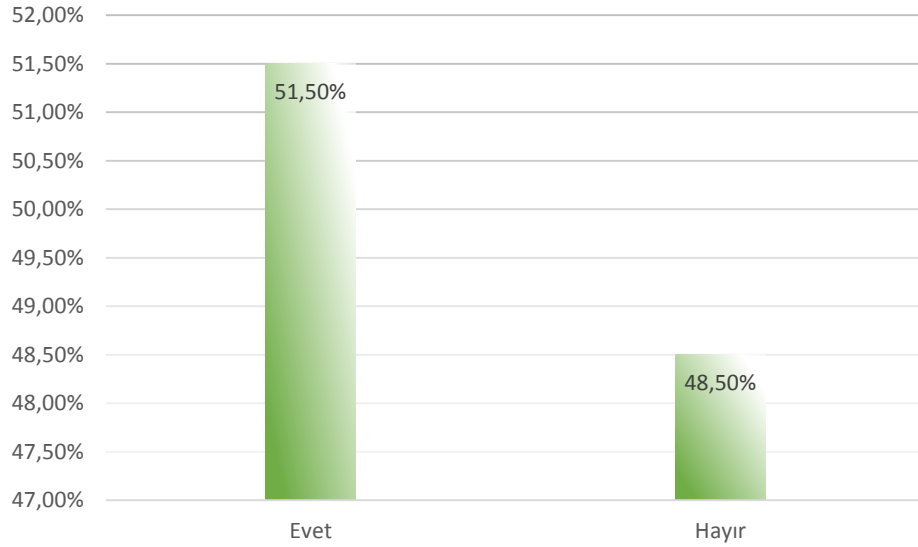
Şekil 3. Araştırmaya Katılan Bireylerin Uyruklarına Ait Dağılımların Pasta Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi

Tablo 3’de araştırmaya katılan bireylerin uyruklarına ilişkin dağılımları frekans tablosu yardımı ile gösterilmişti. Şekil 3’de daire grafiği incelendiğinde de araştırmaya katılan yabancı ve Türk oranlarının neredeyse eşit olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılan Bireylerin Aile Yanında Kalma Durumlarına Ait Dağılımlar

Değişken	Boyut	Frekans	Yüzde %
Aile Yanında Kalma	Evet	52	51,5
	Hayır	49	48,5
Toplam		101	100

Tablo 4’de araştırmaya katılan 18-26 yaş arası bireylerin ailelerinin yanında kalma durumları frekanslar ve oranlar yardımı ile incelenmiştir. Bu oranlar ve frekanslar incelendiğinde bireylerin %51,5’inin ailesinin yanında kaldığı ve %48,5’inin ailesinin yanında kalmadığı anlaşılmıştır.

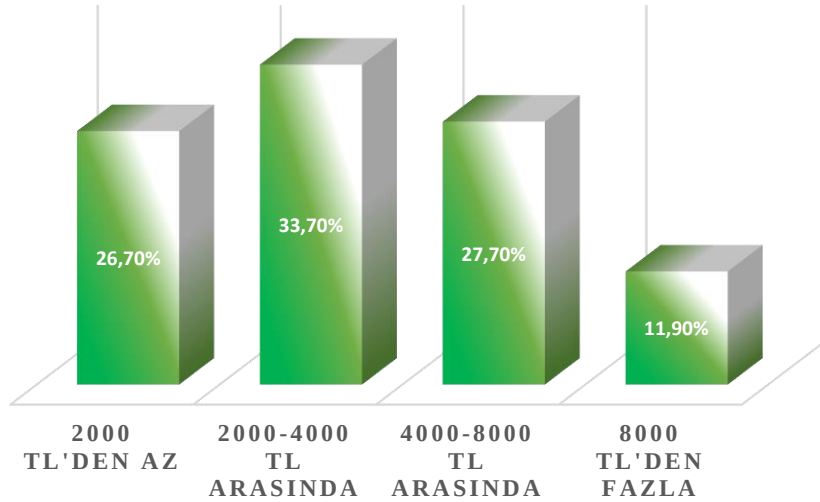
Şekil 4. Araştırmaya Katılan Bireylerin Aile Yanında Kalma Durumlarına Ait Dağılımların Bar Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi

Tablo 4’de bireylerin ailelerinin yanında kalma durumları incelenmişti. Bu oranlar ve frekansların daha iyi görselleştirilmesi ve anlaşılması amacı ile şekil 4’deki gibi bar grafiği çizilmiştir. Bar grafiği incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin %51,5’inin ailesinin yanında kaldığı ve %48,5’inin ailesinin yanında kalmadığı rahatlıkla anlaşılabilmektedir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Bireylerin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirlerine Ait Dağılımlar

Değişken	Boyut	Frekans	Yüzde %
Aile Ort. Aylık Geliri	2000'den az	27	26,7
	2000-4000	34	33,7
	4000-8000	28	27,7
	8000'den fazla	12	11,9
Toplam		101	100

Tablo 5’de araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirlerine ilişkin oranlar ve dağılımlar gösterilmiştir. Bu oranlar ve dağılımlar incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin çoğunluğunun ortalama aylık gelirinin 2000-4000 TL arasında olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 5. Araştırmaya Katılan Bireylerin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirlerine Ait Dağılımların Bar Grafiği Yardımı ile Gösterilmesi

Tablo 5’de araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirlerine ilişkin dağılımlar frekanslar ve oranlar yardımı ile incelenmişti. Bu oranlar ve dağılımları daha kolay görebilmek ve anlayabilmek için de şekil 5’deki gibi bar grafiği çizilmiştir. Bar grafiği incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin aylık ortalama gelirleri 2000 TL’den az olanların oranı %26,7, ortalama aylık geliri 2000-

4000 TL arasında olan ailelerin oranı %33,7, 4000-8000 TL arasında olan ailelerinin oranı %22,7 ve aylık ortalama geliri 8000 TL'nin üzerinde olan ailelerin oranının ise oldukça yüksek, %11,9 olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 6. Yabancı ve Türk Öğrencilerin Özgüvenlerinin İstatistiksel Olarak İncelenmesi

YABANCI VE TÜRK ÖĞRENCİLERİN ÖZGÜVENLERİNİN İSTATİSTİKSEL OLARAK İNCELENMESİ			
CİNSİYET YABANCI ÖĞRENCİLER		CİNSİYET TÜRK ÖĞRENCİLER	
ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN
26 (%51)	25(%49)	25(%50)	25 (%50)
AİLE İLE KALMA YABANCI ÖĞRENCİLER		AİLE İLE KALMA TÜRK ÖĞRENCİLER	
EVET	HAYIR	EVET	HAYIR
13(%25,5)	38 (%75,5)	39 (%78)	11 (%22)
AYLIK GELİR YABANCI ÖĞRENCİLER		AYLIK GELİR TÜRK ÖĞRENCİLER	
2000'den az	2000-400	2000'den az	2000-400
18 (%35,3)	17 (%33,3)	9 (%18)	17 (%34)
4000-8000	8000'den fazla	4000-8000	8000'den fazla
8 (%15,7)	8 (%15,7)	20 (%40)	4 (%8)

Tablo 6'da araştırmaya katılan yabancı ve Türk öğrencilerin demografik özelliklerine ilişkin bilgiler yer almaktadır. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan yabancı öğrencilerin %51'i erkek ve %49'u kadın, Türk öğrencilerin %50'si erkek ve %50'si kadın olarak görülmektedir. Araştırmaya katılan yabancı ve Türk öğrencilerin aile yanında kalma durumları incelendiğinde yabancıların %25,5'inin ailesinin yanında kaldığı ve %74,5'inin ailesinin yanında kalmadığı anlaşılmaktadır. Türk öğrencilerin ise %78'inin ailesinin yanında kaldığı ve %22'sinin ailesinin yanında kalmadığı anlaşılmaktadır.

Tutumların Ölçülmesine Ait İstatistikler

Araştırmada kullanılan “*Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğine*” ait katılımcıların verdikleri cevaplar ortalama ve standart sapma yöntemi ile incelenecek ve bireylerin her bir alt boyut için tutumlarının ölçülmesi sağlanacaktır.

Tablo 7. D-1 Benlik Saygısı Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min. Maks. Puan
Benlik Saygısı	19,4851	4,86	10-40

Tablo 7’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Benlik Saygısı*” tutumlarının ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin benlik saygılarının oldukça yüksek olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 8. D-2 Kendilik Kavramının Sürekliliği Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min. Maks. Puan
Kendilik Kavramının Sürekliliği	9,5644	2,11	5-14

Tablo 8’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” tutumlarının ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin kendilik kavramının sürekliliğinin düşük olduğu gözlemlenmiştir. Diğer bir ifade ile bireylerin düşüncülerinin kısa sürede değişiklik gösterebildiği anlaşılmıştır.

Tablo 9. D-3 İnsanlara Güven Duyma Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min. Maks. Puan
İnsanlara Güven Duyma	7,0693	0,86	5-10

Tablo 9’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*İnsanlara Güven Duyma*” tutumlarının ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin insanlara güven duyma düzeylerinin oldukça düşük olduğu gözlemlenmiştir. Diğer bir ifade ile araştırmaya katılan bireyler başka insanlara çok fazla güvenmediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 10.D-4 Eleştiriye Duyarlılık Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min. Maks. Puan
Eleştiriye Duyarlılık	6,1386	1,65	3-9

Tablo 10’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Eleştiriye Duyarlılık*” düzeylerinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin eleştiriye karşı duyarlılıklarının yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Diğer bir ifade ile bireylerin eleştirilere karşı çok hassas olduğu söylenebilir.

Tablo 11.D-5 Depresif Duygulanım Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Depresif Duygulanım	10,9604	2,14	5-19

Tablo 11’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Depresif Duygulanım*” düzeylerinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin mutluluk düzeylerinin ve hayattan zevk alma düzeylerinin oldukça yüksek olduğu gözlemlenmiştir. Fakat bireylerin çoğunluğunu kendini ara sıra kederli ve karamsar hissettiğini belirtmişlerdir.

Tablo 12.D-6 Hayalperestlik Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Hayalperestlik	7,2079	1,58	4-10

Tablo 12’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Hayalperestlik*” düzeylerinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin hayalperestlik düzeylerinin düşük seviyede olduğu gözlemlenmiştir. Diğer bir ifade ile bireylerin günlük hayatta çok fazla hayal kurmadıkları anlaşılmıştır.

Tablo 13. D-7 Psikosomatik Belirtiler Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Psikosomatik Belirtiler	29,3861	5,83	10-40

Tablo 13’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Psikosomatik Belirtiler*” düzeylerinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin psikosomatik belirtiler düzeylerinin orta dereceli olduğu gözlemlenmiştir. Diğer bir ifade ile bireylerin çoğunluğunu kendisini rahatsız edecek kadar hastalık ve psikolojik durumlarının bazen meydana geldiğini belirtmişlerdir.

Tablo 14. D-8 Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	5,2178	1,31	3-7

Tablo 14’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme*” düzeylerinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme düzeylerinin orta dereceli olduğu gözlemlenmiştir fakat yüksek olduğu anlaşılmıştır. Diğer bir ifade ile bireyler kişiler ile iletişim halinde iken çok fazla tehdit hissetmediklerini fakat çekincelerinin olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 15. D-9 Tartışmalara Katılabilme Derecesi Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	5,1485	0,96	2-8

Tablo 15’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Tartışmalara Katılabilme Derecesi*” düzeylerinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin tartışmaya katılabilme derecelerinin yüksek olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 16.D-10 Ana Baba İlgisi Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Ana Baba İlgisi	11,1287	2,70	7-19

Tablo 16’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Ana Baba İlgisi*” düzeyinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin anne ve baba ilgisi düzeylerinin oldukça yüksek olduğu anlaşılmıştır. Diğer bir ifade ile araştırmaya katılan bireylerin anne ve babalarının kendileri ile çok iyi ilgilendiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 17. D-11 Babayla İlişki Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Babayla İlişki	18,4356	4,46	6-30

Tablo 17’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Babayla İlişki*” düzeyinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi

kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin babaları ile ilişki düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu fakat bireylerin annesi ile ilişkileriyle neredeyse aynı seviyede olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 18. D-12 Psikik İzolasyon Alt Boyutuna Ait Katılımcıların Tutumlarının Ölçülmesi

Alt Boyut	Ortalama ($\bar{X}$)	Ss	Ölçekten Alınabilecek Min.- Maks. Puan
Psikik İzolasyon	2,9901	0,59	2-4

Tablo 18’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin “*Psikik İzolasyon*” düzeyinin ne derecede yüksek olduğunun araştırılması amacı ile ortalamalar yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen ortalama ve standart sapma değerlerine göre araştırmaya katılan bireylerin psikik izolasyon düzeylerinin düşük olduğu anlaşılmıştır. Diğer bir ifade ile bireylerin yalnız kalmaya eğilimli olmadıkları ve başkaları tarafından kendilerinin tanındıklarını düşünmektedirler.

Katılımcıların Kişisel Özellikleri ile Benlik Saygısı Tutumları Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan bireylerin kişisel özelliklerindeki farklılıkların (cinsiyet, yaş, uyruk vb.) kişilerin benlik saygısı tutumları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması için parametrik ve parametrik olmayan istatistiksel test yöntemleri uygulanacaktır.

Katılımcıların Cinsiyetleri ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Araştırmaya katılan bireylerin kadın veya erkek olmasının benlik saygısı envanterinde yer alan tutumları üzerinde etkili olup olmadığının araştırılması amacı ile istatistiksel testler uygulanacaktır.

Araştırmaya katılan bireylerin kadın veya erkek olmalarının benlik saygısı düzeyleri üzerine etkisinin olup olmadığının araştırılması amacı ile testler uygulanacaktır. Bu testler uygulanmadan önce verilerin normal dağılımdan gelip gelmediği incelenecek ve elde edilen sonuçlara göre parametrik veya parametrik

olmayan testler uygulanacaktır. Verilerin normal gelmesi durumunda parametrik, verilerin normal dağılımdan gelmemesi durumunda parametrik olmayan testler uygulanacaktır. Bu amaçla tablo 18'deki gibi Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmıştır.

Tablo 19. Normallik Testi Sonuçları

	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	Sd	Sig.	İstatistik	Sd	Sig.
Benlik Saygısı	Erkek	,150	51	,006	,950	51	,031
	Kadın	,093	50	,200*	,966	50	,165
Kendilik Kavramının Sürekliliği	Erkek	,155	51	,004	,954	51	,044
	Kadın	,143	50	,013	,943	50	,017
İnsanlara Güven Duyma	Erkek	,217	51	,000	,899	51	,000
	Kadın	,320	50	,000	,836	50	,000
Eleştiriye Duyarlılık	Erkek	,140	51	,014	,943	51	,016
	Kadın	,151	50	,006	,938	50	,011
Depresif Duygulanım	Erkek	,138	51	,016	,949	51	,027
	Kadın	,170	50	,001	,940	50	,013
Hayalperestlik	Erkek	,308	51	,000	,834	51	,000
	Kadın	,157	50	,004	,913	50	,001
Psikosomatik Belirtiler	Erkek	,074	51	,200*	,972	51	,256
	Kadın	,092	50	,200*	,983	50	,676
Kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme	Erkek	,166	51	,001	,887	51	,000
	Kadın	,228	50	,000	,884	50	,000
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	Erkek	,317	51	,000	,833	51	,000
	Kadın	,250	50	,000	,876	50	,000
Ana Baba İlgisi	Erkek	,156	51	,003	,928	51	,004
	Kadın	,174	50	,001	,922	50	,003
Babayla İlişki	Erkek	,104	51	,200*	,985	51	,750
	Kadın	,119	50	,073	,977	50	,418
Psşik İzolasyon	Erkek	,337	51	,000	,750	51	,000
	Kadın	,326	50	,000	,765	50	,000

Hipotezler;

H₀: %95 güven düzeyinde veriler normal dağılımdan gelmektedir.

H₁: %95 güven düzeyinde veriler normal dağılımdan gelmemektedir.

Tablo 19’da görüldüğü üzere Kolmogorov-Smirnovnormallik testi uygulanmış ve “*Benlik Saygısı Envanterinde*” yer alan alt boyutlar için herhangi bir p-değerinin 0,05 anlamlılık düzeyinden küçük olduğu gözlemlenmiş bu nedenle H₀ yokluk hipotezi reddedilmiştir. Diğer bir ifade ile verilerin %95 güven düzeyinde normal dağılımdan gelmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle bireylerin cinsiyeti ile benlik saygısı alt boyutu arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla parametrik olmayan Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 20. Katılımcıların Cinsiyetleri ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	1061,500	2387,500	- 1,454	,146
KendilikKavramınınSürekliliği	717,500	1992,500	- 3,833	,000*
İnsanlaraGüvenDuyma	1138,000	2464,000	- 1,011	,312
EleştiriyeDuyarlılık	981,500	2307,500	- 2,023	,043*
DepresifDuygulanım	1041,500	2367,500	- 1,606	,108
Hayalperestlik	1028,000	2303,000	- 1,723	,085
PsikosomatikBelirtiler	791,500	2066,500	- 3,290	,001*
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1136,000	2411,000	-,967	,333
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	1234,000	2560,000	-,303	,762
AnaBabaİlgisi	1240,500	2515,500	-,237	,813
Babayla İlişki	980,000	2255,000	-	,045*
Psişik İzolasyon	1212,000	2487,000	2,009 -,508	,612

Tablo 20’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin kadın veya erkek olmasının “*Benlik Saygısı Envanterinde*” yer alan alt boyutlar ile ilgili görüş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiştir.

Bu analiz sonucuna göre bireylerin kadın veya erkek olmalarının “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” , “*Eleştiriye Duyarlılık*”, “*Psikosomatik Belirtiler*” ve “*Babayla İlişki*” düzeyleri üzerinde anlamlı istatistiksel farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. ($p=0,000$; $p=0,043$; $p=0,001$; $p=0,045$; $p<0,05$) Bu farklılıkların incelenmesi amacı ile kadın ve erkeklerin alt boyutlar ile ilgili verdikleri cevapların ortalaması alınarak farklılık düzeyleri incelenecektir.

Tablo 21. Ortalamalar Yardımı ile Farklılıkların İncelenmesi

		Kendilik			
		Kavramının	Eleştiriye	Psikosomatik	
Cinsiyet		Sürekliliği	Duyarlılık	Belirtiler	Babayla İlişki
Erkek	Ortalama	10,3725	5,7843	31,3333	19,3137
	N	51	51	51	51
	Standart Sapma	2,21775	1,66510	5,30534	4,28714
Kadın	Ortalama	8,7400	6,5000	27,4000	17,5400
	N	50	50	50	50
	Standart Sapma	1,65134	1,56818	5,72499	4,48676
Toplam	Ortalama	9,5644	6,1386	29,3861	18,4356
	N	101	101	101	101
	Standart Sapma	2,11384	1,64942	5,83433	4,45514

Tablo 20’de bireylerin cinsiyetleri ile “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” , “*Eleştiriye Duyarlılık*”, “*Psikosomatik Belirtiler*” ve “*Babayla İlişki*” düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu elde edilmişti. Bu farklılığı incelemek amacıyla tablo 21’de kadın ve erkeklerin her bir boyut için verdikleri cevapların ortalamaları alınmış ve incelenmiştir. Bu bilgilere göre erkeklerin “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” düzeylerinin kadınlara göre anlamlı derecede yükseklik gösterdiği. Diğer bir ifade ile kadınların erkeklere göre düşüncelerinin daha çabuk değişiklik gösterdiği anlaşılmıştır.

Benzer şekilde kadınlarda “*Eleştiriye Duyarlılık*” düzeyleri erkeklere göre anlamlı derecede yükseklik göstermektedir. Diğer bir ifade ile kadınların erkeklere göre eleştiriye karşı daha hassas olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer bir boyut incelendiğinde erkeklerin “*Psikosomatik Belirtiler*” düzeylerinin ortalamalarının kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu anlaşılmış fakat erkeklerin kadınlara göre psikosomatik belirtileri daha az gösterdikleri anlaşılmıştır.

Bireylerin “*Babayla İlişki*” düzeyleri incelendiğinde kadınların erkeklere göre babasıyla ilişkisinin daha güçlü olduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların Uyrukları ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Araştırmaya katılan bireylerin Türk veya yabancı olmasının benlik saygısı envanterinde yer alan tutumları üzerinde etkili olup olmadığının araştırılması amacı ile istatistiksel testler uygulanacaktır.

Tablo 22. Normallik Testi Sonuçları

	Uyruk	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	Sd	Sig.	İstatistik	Sd	Sig.
Benlik Saygısı	Türk	,097	50	,200*	,975	50	,365
	Yabancı	,141	51	,013	,927	51	,004
Kendilik Kavramının Sürekliliği	Türk	,176	50	,000	,935	50	,009
	Yabancı	,145	51	,009	,945	51	,019
İnsanlara Güven Duyma	Türk	,255	50	,000	,889	50	,000
	Yabancı	,295	51	,000	,847	51	,000
Eleştiriye Duyarlılık	Türk	,136	50	,022	,940	50	,014
	Yabancı	,133	51	,025	,946	51	,022
Depresif Duygulanım	Türk	,115	50	,098	,970	50	,230
	Yabancı	,144	51	,010	,947	51	,024
Hayalperestlik	Türk	,254	50	,000	,869	50	,000
	Yabancı	,227	51	,000	,903	51	,001
Psikosomatik Belirtiler	Türk	,078	50	,200*	,973	50	,294
	Yabancı	,079	51	,200*	,980	51	,558
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	Türk	,159	50	,003	,908	50	,001
	Yabancı	,197	51	,000	,881	51	,000
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	Türk	,240	50	,000	,888	50	,000
	Yabancı	,294	51	,000	,840	51	,000
AnaBaba İlgisi	Türk	,159	50	,003	,921	50	,003
	Yabancı	,170	51	,001	,916	51	,002
Babayla İlişki	Türk	,085	50	,200*	,986	50	,832
	Yabancı	,091	51	,200*	,984	51	,714
Psikiyatri İzolasyon	Türk	,348	50	,000	,747	50	,000
	Yabancı	,337	51	,000	,758	51	,000

Hipotezler;

H₀: %95 güven düzeyinde veriler normal dağılımdan gelmektedir.

H₁: %95 güven düzeyinde veriler normal dağılımdan gelmemektedir.

Tablo 22’de görüldüğü üzere Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmış ve “Benlik Saygısı Envanterinde” yer alan alt boyutlar için herhangi bir p-değerinin 0,05 anlamlılık düzeyinden küçük olduğu gözlemlenmiş bu nedenle H₀ yokluk hipotezi reddedilmiştir. Diğer bir ifade ile verilerin %95 güven düzeyinde

normal dağılımdan gelmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle bireylerin uyrukları ile benlik saygısı envanteri alt boyutları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla parametrik olmayan Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 23. Katılımcıların Uyrukları ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	1038,000	2313,000	- 1,614	,107
KendilikKavramınınSürekliliği	1201,000	2476,000	-,509	,611
İnsanlaraGüvenDuyma	1054,000	2329,000	- 1,632	,103
EleştiriyeDuyarlılık	1119,500	2445,500	- 1,072	,284
DepresifDuygulanım	1189,500	2515,500	-,588	,557
Hayalperestlik	937,500	2263,500	- 2,355	,019*
PsikosomatikBelirtiler	955,000	2281,000	- 2,177	,024*
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1126,500	2401,500	- 1,033	,301
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	1160,500	2486,500	-,845	,398
AnaBabaİlgisi	1191,500	2517,500	-,574	,566
Babayla İlişki	1240,000	2515,000	-,238	,867
Psişik İzolasyon	1087,000	2362,000	- 1,515	,130

Tablo 23’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin Türk veya yabancı olmasının “*Benlik Saygısı Envanterinde*” yer alan alt boyutlar ile ilgili görüş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. Bu analiz sonucuna göre bireylerin Türk veya yabancı olmalarının “*Psikosomatik Belirtiler*” ve “*Hayalperestlik*” düzeyleri üzerinde anlamlı istatistiksel farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. ($p=0,024$; $p=0,019$; $p<0,05$) Bu farklılıkların incelenmesi amacı ile Türk ve yabancıların alt boyutlar ile ilgili verdikleri cevapların ortalaması alınarak farklılık düzeyleri incelenecektir.

Tablo 24. Ortalamalar Yardımı ile Farklılıkların İncelenmesi

Uyruk		Psikosomatik Belirtiler	Hayalperestlik
Türk	Ortalama	30,7000	7,5200
	N	50	50
	Standart Sapma	5,36903	1,65665
Yabancı	Ortalama	28,0980	6,9020
	N	51	51
	Standart Sapma	6,03409	1,44575
Toplam	Ortalama	29,3861	7,2079
	N	101	101
	Standart Sapma	5,83433	1,57681

Tablo 23’de bireylerin uyrukları ile “*Psikosomatik Belirtiler*” ve “*Hayalperestlik*” düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu elde edilmişti. Bu farklılığı incelemek amacıyla tablo 24’de Türk ve yabancıların her bir boyut için verdikleri cevapların ortalamaları alınmış ve incelenmiştir. Bu bilgilere göre Türklerin “*Psikosomatik Belirtiler*” düzeylerinin ortalamalarının yabancılar göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu anlaşılmış fakat Türklerin yabancılar göre psikosomatik belirtileri daha az gösterdikleri anlaşılmıştır.

Benzer şekilde yabancılar “*Hayalperestlik*” düzeylerinin Türklere göre anlamlı derecede yükseklik göstermektedir. Diğer bir ifade ile yabancıların Türklere göre daha fazla hayal kurduğu anlaşılmaktadır.

Katılımcıların Anne Baba Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Araştırmaya katılan bireylerin anne babasının ya da kalması veya kalmaması durumunda benlik saygısı envanterinde yer alan tutumları üzerinde etkili olup olmadığının araştırılması amacı ile istatistiksel testler uygulanacaktır.

Tablo 25. Normallik Testi Sonuçları

	Ailemin yanında kalıyorum	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	Sd	Sig.	İstatistik	sd	Sig.
Benlik Saygısı	Evet	,101	52	,200*	,979	52	,486
	Hayır	,172	49	,001	,909	49	,001
Kendilik Kavramının Sürekliliği	Evet	,199	52	,000	,910	52	,001
	Hayır	,121	49	,069	,957	49	,073
İnsanlara Güven Duyma	Evet	,275	52	,000	,875	52	,000
	Hayır	,257	49	,000	,843	49	,000
Eleştiriye Duyarlılık	Evet	,146	52	,007	,938	52	,009
	Hayır	,167	49	,002	,942	49	,018
Depresif Duygulanım	Evet	,127	52	,034	,960	52	,079
	Hayır	,141	49	,016	,958	49	,079
Hayalperestlik	Evet	,219	52	,000	,905	52	,001
	Hayır	,260	49	,000	,872	49	,000
Psikosomatik Belirtiler	Evet	,097	52	,200*	,968	52	,173
	Hayır	,077	49	,200*	,981	49	,595
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	Evet	,202	52	,000	,887	52	,000
	Hayır	,158	49	,004	,903	49	,001
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	Evet	,227	52	,000	,870	52	,000
	Hayır	,316	49	,000	,824	49	,000
Ana Babalığı	Evet	,166	52	,001	,938	52	,009
	Hayır	,147	49	,010	,907	49	,001
Babayla İlişki	Evet	,073	52	,200*	,976	52	,377
	Hayır	,087	49	,200*	,986	49	,809
Psikik İzolasyon	Evet	,340	52	,000	,754	52	,000
	Hayır	,337	49	,000	,756	49	,000

Hipotezler;

H₀: %95 güven düzeyinde veriler normal dağılımdan gelmektedir.

H₁: %95 güven düzeyinde veriler normal dağılımdan gelmemektedir.

Tablo 25’de görüldüğü üzere Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmış ve “Benlik Saygısı Envanterinde” yer alan alt boyutlar için herhangi bir p-değerinin 0,05 anlamlılık düzeyinden küçük olduğu gözlemlenmiştir bu nedenle H₀ yokluk hipotezi reddedilmiştir. Diğer bir ifade ile verilerin %95 güven düzeyinde normal dağılımdan gelmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle bireylerin ailesinin yanında

kalıp kalmaması ile benlik saygısı envanteri alt boyutları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla parametrik olmayan Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 26. Katılımcıların Anne Baba Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	1062,500	2440,500	- 1,441	,150
KendilikKavramınınSürekliliği	949,000	2327,000	- 2,236	,025*
İnsanlaraGüvenDuyma	1255,500	2633,500	-,137	,891
EleştiriyeDuyarlılık	1015,000	2240,000	- 1,786	,074
DepresifDuygulanım	1232,000	2610,000	-,289	,773
Hayalperestlik	1156,000	2381,000	-,824	,410
PsikosomatikBelirtiler	1252,500	2477,500	-,146	,884
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1179,500	2557,500	-,658	,511
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	1236,000	2461,000	-,281	,779
AnaBabaİlgisi	1266,000	2491,000	-,055	,956
Babaylaİlişki	1266,000	2644,000	-,055	,957
Psikişizolasyon	1128,500	2506,500	- 1,173	,241

Tablo 26’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan bireylerin ailesinin yanında kalması veya kalmamasının “*Benlik Saygısı Envanterinde*” yer alan alt boyutlar ile ilgili görüş düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı Mann Whitney U testi ile incelenmiştir. Bu analiz sonucuna göre bireylerin ailesinin yanında kalması veya kalmamasının sadece “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” düzeyleri üzerinde anlamlı istatistiksel farklılıklar olduğu gözlemlenmiştir. ($p=0,025$; $p<0,05$) Bu farklılıkların incelenmesi amacı ile ailesinin yanında kalan ve ailesinin yanında kalmayan bireylerin alt boyutlar ile ilgili verdikleri cevapların ortalaması alınarak farklılık düzeyleri incelenecektir.

Tablo 27. Ortalamalar Yardımı ile Farklılıkların İncelenmesi

Aile Yanında Kalma		Kendilik Kavramının Sürekliliği
Evet	Ortalama	9,1154
	N	52
	Standart Sapma	2,05468
Hayır	Ortalama	10,0408
	N	49
	Standart Sapma	2,09124

Tablo 26’da bireylerin ailelerinin yanında kalması veya kalmaması ile “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu elde edilmişti. Bu farklılığı incelemek amacıyla tablo 27’de ailesinin yanında kalan ve ailesinin yanında kalmayan bireylerin her bir boyut için verdikleri cevapların ortalamaları alınmış ve incelenmiştir. Bu bilgilere göre ailesinin yanında kalmayan bireylerin “*Kendilik Kavramının Sürekliliği*” düzeylerinin ailesinin yanında kalan bireylere göre anlamlı derecede yükseklik gösterdiği. Diğer bir ifade ile ailesinin yanında kalan bireylerin, ailesinin yanında kalmayan bireylere göre düşüncelerinin daha çabuk değişiklik gösterdiği anlaşılmıştır.

Katılımcıların Ailesinin Ortalama Aylık Geliri ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin aylık gelirlerinin farklı olması durumunda benlik saygısı envanterinde yer alan tutumları üzerinde etkili olup olmadığının araştırılması amacı ile istatistiksel testler uygulanacaktır.

Tablo 28. Katılımcıların Ailesinin Ortalama Aylık Geliri ile Benlik Saygısı Envanteri Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Boyutlar	Ki Kare	Sd	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	1,526	3	,676
KendilikKavramınınSürekliliği	1,298	3	,730
İnsanlaraGüvenDuyma	1,018	3	,797
EleştiriyeDuyarlılık	2,587	3	,460
DepresifDuygulanım	3,906	3	,272
Hayalperestlik	5,527	3	,137
PsikosomatikBelirtiler	1,431	3	,698
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	1,075	3	,783
TartışmalaraKatılabılmeDerecesi	3,828	3	,281
AnaBabaİlgisi	4,447	3	,217
Babaylaİlişki	3,340	3	,342
Psişikİzolasyon	2,743	3	,433

Araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirleri ile “*Benlik Saygısı Envanteri*” düzeyleri arasında istatistiksel olarak farklılık olup olmadığı parametrik olmayan Kruskal Wallis H testi ile incelenmiştir. Bu test sonucuna göre hiçbir p-değeri anlamlılık düzeyi 0,05’den küçük olarak görülmemiştir. Bu nedenle bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirlerinin farklı olması bireylerin “*Benlik Saygısı*” düzeylerini etkilemediği şeklinde anlaşılmaktadır.

Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınları Arasındaki Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan kadın bireylerin Türk veya yabancı olmasının benlik saygısı görüşleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması amacı ile Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 29. Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınları Arasındaki Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	241,500	566,500	- 1,384	,166
KendilikKavramınınSürekliliği	300,500	625,500	-,237	,812
İnsanlaraGüvenDuyma	286,500	611,500	-,573	,566
EleştiriyeDuyarlılık	268,000	593,000	-,879	,379
DepresifDuygulanım	276,000	601,000	-,720	,471
Hayalperestlik	247,000	572,000	- 1,293	,196
PsikosomatikBelirtiler	260,000	585,000	- 1,021	,307
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	308,000	633,000	-,090	,928
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	307,500	632,500	-,103	,918
AnaBabaİlgisi	305,000	630,000	-,148	,883
Babaylaİlişki	285,500	610,500	-,526	,599
Psikişizolasyon	292,500	617,500	-,455	,649

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı kadınların benlik saygısı envanteri hakkındaki görüşleri arasında farklılık olup olmadığı tablo 29'daki gibi araştırılmıştır. Elde edilen analiz sonuçlarına göre Türk ve yabancı kadınlar arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır. ($p>0,05$)

Yabancı Erkekler ile Türk Erkekler Arasındaki Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan erkek bireylerin Türk veya yabancı olmasının benlik saygısı görüşleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması amacı ile Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 30. Yabancı Erkekler ile Türk Erkekler Arasındaki Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
Benlik Saygısı	280,500	605,500	-,842	,400
Kendilik Kavramının Sürekliliği	280,000	605,000	-,858	,391
İnsanlara Güven Duyma	239,000	564,000	-	,086
			1,717	
Eleştiriye Duyarlılık	292,000	643,000	-,631	,528
Depresif Duygulanım	313,000	664,000	-,229	,819
Hayalperestlik	229,000	580,000	-	,051
			1,950	
Psikosomatik Belirtiler	190,500	541,500	-	,011
			2,540	
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	257,500	582,500	-	,191
			1,306	
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	273,000	624,000	-	,270
			1,103	
AnaBaba İlgisi	282,000	633,000	-,819	,413
Babayla İlişki	318,000	669,000	-,132	,895
Psikik İzolasyon	251,000	576,000	-	,094
			1,673	

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı erkeklerin benlik saygısı envanteri hakkındaki görüşleri arasında farklılık olup olmadığı tablo 30'daki gibi araştırılmıştır. Elde edilen analiz sonuçlarına göre Türk ve yabancı erkekler arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır. ($p>0,05$) Diğer bir ifade ile erkeklerin yabancı veya Türk olmaları benlik saygısı düzeylerini etkilememektedir şeklinde yorumlanabilir.

Yabancı Erkekler ile Türk Erkeklerin Aile Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı erkek bireylerin aile yanında kalma durumları ile benlik saygısı görüşleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması amacı ile Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 31. Yabancı Erkekler ile Türk Erkeklerin Aile Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
Benlik Saygısı	267,500	498,500	-,913	,361
Kendilik Kavramının Sürekliliği	232,500	463,500	- 1,599	,110
İnsanlara Güven Duyma	304,000	535,000	-,223	,823
Eleştiriye Duyarlılık	269,500	734,500	-,884	,376
Depresif Duygulanım	221,500	452,500	- 1,810	,070
Hayalperestlik	248,500	713,500	- 1,372	,170
Psikosomatik Belirtiler	244,500	709,500	- 1,352	,176
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	265,000	496,000	-,983	,326
Tartışmalara Katılabilme Derecesi	301,500	766,500	-,291	,771
AnaBaba İlgisi	296,000	761,000	-,368	,713
Babayla İlişki	300,000	531,000	-,288	,773
Psikiyatri İzolasyonu	284,500	515,500	-,700	,484

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı erkeklerin aile yanında kalma durumlarının benlik saygısı envanteri hakkındaki görüşleri arasında farklılık olup olmadığı tablo 31’deki gibi araştırılmıştır. Elde edilen analiz sonuçlarına göre Türk ve yabancı erkeklerden aile yanında kalan erkekler ile aile yanında kalmayan erkekler arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır. ($p>0,05$) Diğer bir ifade ile aile yanında kalan yabancı ve Türk erkekler ile aile yanında kalmayan yabancı ve Türk erkekler arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınlarının Aile Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı kadın bireylerin aile yanında kalma durumları ile benlik saygısı görüşleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması amacı ile Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 32. Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınlarının Aile Yanında Kalma Durumları ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	219,000	715,000	- 1,516	,129
KendilikKavramınınSürekliliği	293,000	789,000	-,031	,976
İnsanlaraGüvenDuyma	279,000	775,000	-,352	,725
EleştiriyeDuyarlılık	243,000	433,000	- 1,048	,295
DepresifDuygulanım	242,000	432,000	- 1,067	,286
Hayalperestlik	262,500	452,500	-,651	,515
PsikosomatikBelirtiler	273,500	463,500	-,421	,674
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	275,500	465,500	-,393	,694
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	293,500	483,500	-,021	,983
AnaBabaİlgisi	287,500	783,500	-,142	,887
Babaylaİlişki	267,000	457,000	-,552	,581
PsikiyatriKontrolasyonu	257,500	753,500	-,868	,385

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı kadınların aile yanında kalma durumlarının benlik saygısı envanteri hakkındaki görüşleri arasında farklılık oluşturup oluşturmadığı tablo 32'deki gibi araştırılmıştır. Elde edilen analiz sonuçlarına göre Türk ve yabancı kadınlardan aile yanında kalan kadınlar ile aile yanında kalmayan kadınlar arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır. ($p>0,05$) Diğer bir ifade ile aile yanında kalan yabancı ve Türk kadınlar ile aile yanında kalmayan yabancı ve Türk kadınlar arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından anlamlı bir farklılık görülmemektedir.

Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınlarının Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirleri ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı kadın bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirleri ile benlik saygısı görüşleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması amacı ile Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 33. Yabancı Kadınlar ile Türk Kadınlarının Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirleri ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	15,500	36,500	- 1,791	,073
KendilikKavramınınSürekliliği	25,000	91,000	-,821	,412
İnsanlaraGüvenDuyma	27,500	48,500	-,587	,557
EleştiriyeDuyarlılık	28,500	94,500	-,459	,646
DepresifDuygulanım	32,500	98,500	-,051	,959
Hayalperestlik	31,000	52,000	-,209	,835
PsikosomatikBelirtiler	32,500	53,500	-,050	,960
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	24,000	90,000	-,943	,345
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	24,500	90,500	-,909	,363
AnaBabaİlgisi	28,500	49,500	-,461	,645
Babaylaİlişki	24,000	90,000	-,908	,364
Psikişizolasyon	29,000	50,000	-,433	,665

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı kadınların ailelerinin ortalama aylık gelirlerinin farklı olmasının benlik saygısı envanteri hakkındaki görüşleri arasında farklılık oluşturup oluşturmadığı tablo 33'deki gibi araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ailenin ortalama aylık gelirinin farklı olmasının Türk ve yabancı kadınların benlik saygısı düzeyleri üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olmadığı anlaşılmaktadır. ($p>0,05$) Diğer bir ifade ile yabancı kadınların ailelerinin ortalama aylık gelirinin farklı olması ile Türk kadınların ailelerinin ortalama aylık gelirinin farklı olması kadınların benlik saygısı düşünceleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı söylenebilmektedir.

Yabancı Erkekler ile Türk Erkeklerinin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirleri ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı erkek bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirleri ile benlik saygısı görüşleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olup olmadığının araştırılması amacı ile Mann Whitney U testi uygulanacaktır.

Tablo 34. Yabancı Erkekler ile Türk Erkeklerinin Ailelerinin Ortalama Aylık Gelirleri ile Benlik Saygısı Görüşlerine Ait İlişkilerin İncelenmesi

Boyutlar	Mann Whitney U	Wilcoxon W	Z	Asymp. Sig.
BenlikSaygısı	46,500	67,500	-,111	,911
KendilikKavramınınSürekliliği	47,000	183,000	-,075	,940
İnsanlaraGüvenDuyma	35,500	56,500	-,968	,333
EleştiriyeDuyarlılık	34,000	170,000	-	,293
			1,051	
DepresifDuygulanım	42,000	63,000	-,450	,653
Hayalperestlik	42,500	178,500	-,428	,668
PsikosomatikBelirtiler	36,500	172,500	-,852	,394
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	38,000	59,000	-,759	,448
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	41,500	177,500	-,527	,598
AnaBabaİlgisi	33,000	54,000	-	,265
			1,114	
Babaylaİlişki	47,500	68,500	-,037	,970
Psişikİzolasyon	46,500	182,500	-,142	,887

Araştırmaya katılan Türk ve yabancı erkeklerin ailelerinin ortalama aylık gelirlerinin farklı olmasının benlik saygısı envanteri hakkındaki görüşleri arasında farklılık oluşturup oluşturmadığı tablo 34'deki gibi araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre ailenin ortalama aylık gelirinin farklı olmasının Türk ve yabancı erkeklerin benlik saygısı düzeyleri üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olmadığı anlaşılmaktadır. ($p>0,05$) Diğer bir ifade ile yabancı erkeklerin ailelerinin ortalama aylık gelirinin farklı olması ile Türk erkeklerinin ailelerinin ortalama aylık gelirinin farklı olması erkeklerin benlik saygısı düşünceleri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmadığı söylenebilmektedir.

GÜVENİLİRLİK ANALİZİ

Araştırmada bireylerin benlik saygısı düzeylerini ölçmek için geliştirilen ölçeğin araştırmayı ne derece iyi temsil ettiğini, sonuçlara ne kadar güvenileceğini, sonuçların ne kadar güvenilir olduğunun ve ölçeğin araştırmayı temsil etme gücünün araştırılması amacı ile güvenilirlik analizi uygulanacaktır.

Tablo 35. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Boyutlar	Maddelerin Sayısı	Cronbach's Alpha
BenlikSaygısı	10	,853
KendilikKavramınınSürekliliği	5	,651
İnsanlaraGüvenDuyma	5	,083
EleştiriyeDuyarlılık	3	,675
DepresifDuygulanım	6	,574
Hayalperestlik	4	,687
PsikosomatikBelirtiler	10	,845
Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme	3	,579
TartışmalaraKatılabilmeDerecesi	2	-1,434
AnaBabaİlgisi	7	,732
Babaylaİlişki	6	,630
Psişik İzolasyon	2	-,664
Genel Ölçek	63	,602

Araştırmada kullanılan ölçeğin güvenilirliğinin ve araştırmayı temsil etme gücünün araştırılması amacı ile tablo 35'deki gibi güvenilirlik analizi uygulanmış ve sonuçlar gösterilmiştir. Bu sonuçlara göre araştırmada "*Benlik Saygısı*" ölçeğine ait genel güvenilirlik katsayısının değeri 0,602 olarak elde edilmiştir. Bu değer araştırmada kullanılan ölçeğin güvenilirliğinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Diğer bir ifade ile araştırmanın güvenilirliğinin %60 civarında olduğunu söylemek mümkündür. Tablo 35'de bazı ölçeklerin güvenilirliğinin düşük veya ekside çıkması ölçmede yer alan madde sayısından kaynaklanabilmektedir fakat genel ölçek dikkate alındığında araştırmanın orta düzey de de olsa güvenilir sonuçlar vereceği anlaşılmaktadır.

4.2. Sonuçlar

Araştırmamda varılan sonuçlar böyledir:

- Araştırmaya katılan bireylerin başka insanlara çok fazla güvenmedikleri belirtmişlerdir.
- Araştırmaya katılan bireylerin eleştiriye karşı duyarlılıkları yüksek olduğu gözlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin yüksek depresif duygulanım gösterdiği grlmştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin hayalperestlik düzeylerin düşük olduğu göstermektedir.
- Araştırmaya katılan bireylerin psikosomatik belirtiler düzeylerin orta derece de olduğu gözlenlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin kişilerarası ilişkilerde tehdit hissetme düzeylerinin orta dereceli olarak gözlenlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin tartışmalara katılabilme derece düzeylerinin yüksek olmadığı anlaşılmaktadır.
- Araştırmaya katılan bireylerin ana baba ilgisi düzeylerinin oldukça yüksek olduğu anlaşılmıştır.
- Araştırmaya katılan bireylerin baba ilgisi düzeylerinin yüksek olduğu gözlenlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin psişik izolasyon düzeylerinin düşük olduğu anlaşılmıştır.
- Araştırmaya katılan erkeklerin kendilik kavramı srekliiliği düzeylerinin kadınlara göre yüksek olduğu gözlenlenmiştir.
- Araştırmaya katılan kadınlara eleştiriye duyarlılık düzeylerinin erkeklere göre yükseklik göstermektedir.
- Araştırmaya katılan erkeklerin psikosomatik belirtileri düzeylerinin kadınlara göre yüksek olduğu gözlenlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin babayla ilişki düzeyleri incelendiğinde kadınlara erkeklere göre daha güçlü olduğu gözlenmiştir.

- Araştırmaya katılan Türk uyruklu öğrencilerin psikosomatik belirti düzeylerinin ortalamaları yabancı uyruklu öğrencilere göre daha az olduğu gözlemlenmiştir.
- Araştırmaya katılan yabancı uyruklu öğrenciler hayalperestlik düzeylerinin Türk uyruklu öğrencilere göre yüksek olduğu gözlemlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin yanında kalması veya kalmaması ile kendilik kavramının sürekliliği düzeyleri arasında farklılıklar olduğu saptanmıştır.
- Araştırmaya katılan ailesinin yanında kalmayan bireylerin kendilik kavramının sürekliliği düzeylerinin ailesinin yanında kalan bireylere göre yüksek olduğu gözlemlenmiştir.
- Araştırmaya katılan bireylerin ailelerinin ortalama aylık gelirlerinin farklı olması bireylerin benlik saygısı düzeylerini etkilemediği şekilde anlaşılmaktadır.
- Araştırmaya katılan Türk ve yabancı uyruklu kadınlar arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır.
- Araştırmaya katılan erkek bireylerinin Türk veya yabancı uyruklu olmasının benlik saygısı düzeyleri bakımından bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır.
- Araştırmaya katılan Türk ve yabancı uyruklu erkeklerden aile yanında kalan erkekler ile aile yanında kalmayan erkekler arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından bir farklılık görülmemektedir.
- Araştırmaya katılan Türk ve yabancı uyruklu kadınların aile yanında kalan kadınlar ile aile yanında kalmayan kadınlar arasında benlik saygısı düzeyleri bakımından bir farklılık olmadığı anlaşılmıştır.
- Araştırmaya katılan Türk ve yabancı uyruklu kadınların ailenin ortalama aylık gelirinin farklı olmasının Türk ve yabancı uyruklu kadınların benlik saygısı düzeyleri üzerinde bir farklılığa sebep olmadığı anlaşılmaktadır.
- Araştırmaya katılan Türk ve yabancı uyruklu erkeklerin ailenin ortalama aylık gelirinin farklı olmasının Türk ve yabancı uyruklu erkeklerin benlik saygısı düzeyleri üzerinde bir farklılığa sebep olmadığı anlaşılmaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA VE YORUM

Bu araştırmada Türkiye’de yaşayan yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk uyruklu öğrencilerin özgüven düzeyleri karşılaştırılmış ve elde edilen veriler literatür ışığında tartışılmıştır.

5.1. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

Benlik Saygıları incelenirken öğrenciler cinsiyetlere göre ayrılmıştır ve bireylerin özgüven düzeyleri ile cinsiyetleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Bu analiz sonucunda istatistiksel farklılığın olmadığı tespit edilmiştir. Yapılan başka bir araştırmada, Türk toplumunda erkeğin egemen olduğunu ve bu nedenle erkek bireylerin özgüven düzeylerinin kadınlara bakarak daha fazla olacağı varsayılmış, fakat kadın ve erkek öğrencilerin benlik saygılarının arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. (İnanç, 1997).

Farklı bir araştırma da ise; üniversite eğitiminde kadın bireylerin sayısının artmasının ve kadınların iş hayatına girme oranlarının yükselmesinin, farklı cinsiyetlere bağlı roller arasında kutuplaşmayı azalttığı, bu nedenle kadın ve erkek öğrencilerin benlik saygıları arasındaki farkların azaldığı düşünülebilir. (Ünver, 2014).

Araştırmamda genel anlamda bir farklılık bulunamamasına rağmen Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeğinin alt ölçeklerinin ortalama puanları cinsiyete göre ele alındığında, bireylerin cinsiyetleri ile kendilik kavramının sürekliliği, eleştiriye duyarlılık, psikosomatik belirtiler ve babayla ilişki alt ölçeklerinde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Kadın deneklerin eleştiriye daha hassas oldukları ve babayla ilişkilerinin daha güçlü olduğu görülmüştür. Erkek deneklerin ise psikosomatik belirtilerinin daha az ve kendilik kavramlarının daha güçlü olduğu belirlenmiştir.

Yapılan başka bir araştırmada da kadın bireylerin psikosomatik belirtilerinin erkek bireylere bakarak daha yüksek olduğu desteklenmiştir. Kadınlar çevre ve aile faktörleri tarafından, toplumun değer yargılarına bağlı olarak, erkek bireylere nazaran daha fazla baskı altında tutulurlar. Erkeğin kadına göre yaşama serbestliği, öncelikle

toplumun cinsiyet farkı algısına daha sonra yetiştirilme biçimine, kültürel ve dinsel öğretilere bağlı olarak değişmektedir. Kadın; geleneklerin, örf ve adetlerin yoğun olarak yaşandığı toplumlarda, değer yargılarına bağlı olarak daha fazla baskı altında tutulmaktadır. Baskıcı toplumlarda yaşamını sürdüren kadınlarda kendi öz güçlerine güvenememe ve toplum içinde yer edinememe hatta kendini korumakta ve ifade etmekte güçlük çekme, gibi sorunlarla karşılaşmaktadır. Erkekler için normal olarak görülen yaşam biçimi kadınlar için normal olarak değerlendirilmemekle birlikte gayri ahlaki sıfatla nitelendirilerek, yaşamlarına kısıtlılık getirilmekte ve kadın kendisinin hak ve özgürlüklerinin elinden alındığı hissiyatına kapılmaktadır. Bu da ileri dönemlerde kadınlarda psikosomatik belirtilerin yoğunlaşmasına hatta kadının toplumdan soyutlaşarak yabancılaşmasına neden olur. Buna bakarak kadına göre erkeğin yaşam doyumunun daha fazla olduğu ve cinsiyete göre farklılıkların bireyin yetişme şartı ve kültürel özelliklerden kaynaklandığı da söylenebilmektedir. (Gençtan, 1993).

Bu araştırmalar sonucunda kadınların psikosomatik belirtileri erkeklere bakarak daha fazla olduğunu desteklemektedir. Araştırmada elde edilen bulgulara göre kadınların psikosomatik belirtileri arttıkça, eleştiriye duyarlılık düzeyinin de yükseldiğini göstermektedir. Yapılan araştırmalarda, eleştiriye karşı aşırı duyarlı olan bireyler yaşam sorunları karşısında kendilerini yetersiz ve etkisiz hissederek, eleştiri kaygısı duydukları için yalnızlık eğilimine sürüklenirler. (Arık, 1990).

Çuhadaroğlu 'na göre toplumumuzda kız çocuklarının yetiştirilme biçimine bağlı olarak, kendilerini ifade etmekte ve aile bağlarını arttırmakta psikosomatik belirti gösterdikleri, ayrıca güvensizlik duygularının geliştiği ve tartışmalardan kaçındıkları çeşitli bulgularla desteklenmektedir. (Çuhadaroğlu, 1986).

Diğer bir bulgu ise kadınların erkeklere bakarak baba ilişkileri daha kuvvetli olduğu yönündedir. Bu konu ile ilgili bir araştırmaya rastlanmadı.

5.2. Öğrencilerin Uyrukların Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

Araştırmanın ana amacı olan yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk uyruklu öğrencilerin benlik saygıları incelediğinde, Türk uyruklu öğrencilerin yabancı uyruklu öğrencilere göre daha az psikosomatik belirtiler gösterdikleri anlaşılmıştır. Elde edilen bu bulgu yurtdışı yaşantısı geçirmiş öğrencilerin yurtdışında yaşamamış öğrencilere göre kaygı ve depresyon düzeylerinin daha yüksek olduğunu belirtmiştir.

Bu sonucu destekleyen bir araştırma Hisli tarafından yapılmıştır. Yıllarca edinmiş oldukları kültür ve sosyal çevreden farklı bir yerde kendilerini yabancılaşmış ve tedirgin görebileceklerini vurgulamıştır. (Hisli, 1986).

Farklı bir araştırma' da yabancıların yerlilere göre daha çok ruhsal belirti gösterdiklerini gözlemlemiştir. (Tufan, 1987).

Göçmen çocukların yerli çocuklara göre daha kaygılı, yılgın, saldırgan ve bağımlı olduklarını, aynı zamanda yaşlılarıyla yeterli ilişki kuramadıklarını ve özgüven düzeylerinin düşük olduğunu kaydetmiştir. (Avonowitz, 1984).

Yurtdışı yaşantısı geçiren öğrencilerin sorunlarının okul yaşamı içerisinde daha çok yoğunlaştığı ve bunu sırasıyla; gelecekteki öğrenim ve iç yaşamı, benlik ve iç yaşam ve başkaları ile problemlerin takip ettiği anlaşılmıştır. (Kepçeoğlu, 1969).

Diğer bir bulgu ise yabancı uyruklu öğrencilerin Türk uyruklu öğrencilere bakarak daha fazla hayalperest olduğudur. Bu konu ile ilgili farklı bir araştırmaya rastlanmadı.

Yabancı öğrenciler ile yerli öğrencilerin benlik saygılarının karşılaştırılmasında; yabancı kadınlar ile Türk kadınları arasındaki özgüven düzeyi incelenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda Türk veya yabancı kadınlar arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Araştırmaya katılan erkek bireylerin de yerli veya yabancı olmasının benlik saygısını etkileyip etkilemediğine bakıldığında, aralarında anlamlı istatistiksel bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Cinsiyetler arası farklılıkların olduğu bir araştırmaya rastlanmadı, fakat yukarıda belirtilmiş olduğu gibi yabancı ve yerli arasındaki fark literatür eşliğinde tartışılmıştır.

5.3. Öğrencilerin Ailelerinin Aylık Gelir Durumlarına Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

Ailelerin gelir durumlarının yerli ve yabancı öğrencilerin benlik saygısı üzerinde ki rolü incelendiğinde aile gelir durumunun özgüven düzeyini etkilediğine dair bir bulgu saptanmamıştır. Bu sonucu destekleyen araştırma Süleyman Doğan tarafından da yapılmıştır. (Doğan, 1990).

Araştırma yurtdışı yaşantısı geçiren ve geçirmeyen öğrencilerin sorunlarının azalması ya da artması üzerinde aile gelir düzeyinin pek önemli bir etkisinin olmadığını göstermektedir. (Doğan, 1990).

Farklı bir araştırma ise, ailenin aylık gelirine göre mutluluk, kaygı ve benlik saygısının ilişkili olduğu ve ailenin aylık geliri arttıkça öğrencilerin benlik saygısı düzeylerinin arttığı bulunmuştur. (Güngör, 1989).

Özgüven duygusu ailenin gelir düzeyi ile ilişkilidir. Ailenin gelir düzeyi arttıkça benlik saygısı da artar, gelir düzeyi azaldıkça benlik saygısı da azalmaktadır. (Kohut, 1971).

Sosyoekonomik düzeyi düşük olan ailelerinin çocukları sosyal etkinliklere daha az katıla bildikleri ve bu da çocuklarda özgüven düzeyini etkilediğini bulmuştur, dolayısıyla düşük aylık gelir olan bireyler düşük benlik saygısına sahiptir. (Gürhan, 1986).

Bu araştırmada yabancı uyruklu ile yerli öğrencilerin (kız, erkek) özgüven düzeyinin ailelerin aylık gelirleri üzerinde etkisi olup olmadığına bakılmıştır ve anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Başka bir araştırma da ise yabancı uyruklu öğrencilerin daha fazla ekonomik sorun yaşadıklarını bu sebeple özgüven düzeylerini etkilediği bulunmuştur. Yabancı uyruklu öğrencilerin aldıkları burs miktarı düşük olduğu ve bu da öğrencilerde büyük sıkıntılar yarattığı belirlenmiştir. Öğrencilerin ekonomik kaynağı ailelerin gönderdikleri para olduğu ve bunun da yetersiz kaldığı saptanmıştır. (Çağlar, 1999).

5.4. Öğrencilerin Ailelerinin Yanında Kalmaları/Kalmamaları Durumuna Göre Özgüven Düzeylerinin Puanlarına İlişkin Bulguların Tartışma ve Yorumu

Benlik saygısının oluşumunda aile faktörü çok önemli bir roledir. Bu sebeple araştırmaya katılan yerli ve yabancı öğrencilerin aile yanında kalma durumları ile benlik saygısı arasında nasıl bir etkileşim olduğuna bakılmış ve yapılan incelemede herhangi bir farklılık saptanmamıştır. Deneklerin aileleriyle birlikte yaşayıp yaşamamasının benlik saygılarındaki rolünü araştırdığımızda, kendilik kavramının sürekliliği ölçeğinde istatistiksel bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak ailesi ile birlikte yaşayan öğrencilerin düşüncelerinin ailesiyle yaşamayan öğrencilere nazaran daha çabuk değiştiği gözlemlenmiştir. Kendilik kavramı ile ilgili bir araştırmaya rastlanmadı fakat anne baba faktörünün öğrencinin özgüveninin oluşumundaki etkisinin önemi birçok araştırmalarda vurgulanmıştır.

Aile unsurunun benlik saygısı üzerindeki etkisi oldukça fazladır. Özellikle anne profilinin özgüven düzeyini geliştirmede önemli bir role sahip olduğu araştırmalarca kanıtlanmıştır. Aile ile birlikte yaşayan öğrencilerin benlik saygıları diğerlerine göre daha yüksek bulunmuştur ve anne-babası sağ olan öğrencilerin özgüven düzeyinin anlamlı şekilde yüksek olduğu çeşitli bulgularla desteklenmiştir. (Karaaslan, 1993).

Ailenin özgüven düzeyine etkisi incelendiğinde, “Anne faktörünün eğitim düzeyi” göze çarpan ölçekler arasına girmiştir. Bu bulgulara annenin eğitim düzeyi arttıkça, çocuğun benlik saygısı düzeyinin arttığı görülmüştür. (Çuhadaroglu, 1989).

Anne faktörünün eğitim düzeyinin artması, öğrencinin benlik saygısının ve umut kavramının anlamlı şekilde yüksek çıkmasında önemli etkilere sahiptir. (Aydoğan, 2010).

Toplumumuzda aile yapısı ele alındığında, çocuğun yetiştirilmesinden büyük ölçüde annenin sorumlu olduğunu, babanın ise ailede bir otoriteyi sembolize ettiğini görebiliriz. Otoriter tutum içerisinde çocuklarını yetiştirme çabasında olan babaların başarılı iletişim kurabildikleri söylenemez. Babanın çocuk yetiştirmeden sorumlu tutulmadığı toplumlarda yaşayan çocukların benlik saygılarının, kendileriyle sağlıklı

iletişim kuramayan babalarının eğitim durumu ile doğrudan ilişkili olduğu söylenemez. (nvar, 2003).

Bu bulguların aksine öğrencilerin öz imajının, annenin eğitim düzeyinden çok babanın eğitim düzeyiyle ilişkili olduğu çeşitli araştırmalarla desteklenmiştir. (Gökçakan, 2001).

Bir diğer araştırma sonucunda da; babanın eğitim düzeyinin yükselmesi ile çocukların benlik düzeylerinin pozitif yönde etkilendiği görülmektedir. (Aydoğan, 2010).

Benzer bir araştırmada da öğrencilerin özsaygı puanlarının, babası ilk ve ortaokul mezunu olan grup ile niversite mezunu olan grup arasında anlamlı farkların olduğu ve bu farkların, babası niversite mezunu olan grup için pozitif görüldüğü bulgularla tespit edilmiştir. (Zincirkıran, 2008).

Olumlu benlik saygısı ile ailenin ilgisi arasında önemli bir orantı ilişki vardır. Ailenin öğrenciye ilgisi arttıkça benlik saygısı' da artar bununla beraber ailenin öğrenciye ilgisi azaldıkça benlik saygısı da azalmaktadır. (Kohut, 1983).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın ana fikri Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk uyruklu öğrencilerin özgüven düzeylerinin farklı değişkenlere göre incelenip karşılaştırılmasıdır.

Türkiye’ye dış ülkelere öğrenim için gelen öğrenci sayısı artmıştır. Ülkemizin diğer ülkelere bakarak farklı bir eğitim sistemine sahip olması, dış ülkelere gelen öğrencilerin sisteme alışmakta zorluk çekmesine neden olmaktadır. Ayrıca eğitim sisteminin sürekli değişmesi ve belirli bir düzene sahip olmaması alışma sürecini uzatmakta ve öğrencilerin aykırılık, hatta dışlanmışlık hissetmelerine sebebiyet vermektedir. Yabancı öğrencilerin farklı bir dile sahip olması ve bu öğrenciler arasında Türkçe bilgisi yetersiz olanların bulunması, adaptasyon, algı, anlama ve anlaşılma güçlüğü gibi birçok problemi yaşamalarına neden olacaktır. Farklı dili konuşan toplumlarda öğrenim görmek yabancılar için oldukça güçtür, ya yabancılar arasında yerli dili az bilenler vardır ya da yerliler arasında yabancı dili az bilenler. Bu sebeple aralarında iletişim kopukluğundan kaynaklanan sorunlar çıkmaktadır. İletişimsizliğin yanı sıra kültürel farklılık beraberinde ön yargılı olmayı, ön yargı da akabinde davranışlarda ki bozuklukları getirir. İnsanların yabancı algısı ne kadar pozitifse, kurdukları iletişim o kadar güçlü olur.

Yapılan araştırma sonucunda Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile Türk Uyruklu öğrencilerin özgüven düzeyleri farklı değişkenlere göre incelendiğinde farklılıklar tespit edilmiştir. Öğrenciler yaş, cinsiyet, aile ile birlikte yaşayıp yaşamama, ailelerin aylık geliri gibi kriterlerde ele alınmış ve katılımcıların “Benlik Saygıları” yüksek bulunmuştur.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre sorunların düzelmesi için aşağıdaki öneriler verilmiştir;

- Bu sonuçlara göre yabancı uyruklu öğrenciler için eğitim üyelerinin daha fazla bilgi sahibi olması gerekmektedir. Yabancı uyruklu öğrencilerin uyum sağlamalarının kolaylaştırılması için danışman eğitim üyeleri, kültürler arası danışma becerilerine sahip deneyimli çalışanlardan oluşturulmalıdır.

- Öğrenciler için düzenlenecek olan Türkiye hakkındaki tanıtım programları bu süreci hızlandırmak için yarar sağlayacaktır. Özellikle ülkemizin tarihi, gelenekleri, kültürü, sosyal yapısı, eğitimi bu oryantasyon programları içerisinde yer almalıdır. Bununla beraber yabancı öğrencilerin kendi kültürlerini tanıtan programlar düzenlenerek karşılıklı adaptasyon süreci hızlandırılmış olacaktır.

- En önemli nokta ise öğrenciler arası ayrımcılığın ortadan kaldırılması için tüm bireylerin aydınlatılması gerekmektedir.

- Ana hedefimiz kültür çatışmasını engellemek ve farklı kültürlerin aşagılanmasının önüne geçmek olmalıdır. Bu yönde ilerleme kaydetmenin yolu, farklı kültürleri tanıtmaktan ve birbirine sevdirmekten geçmektedir. Eğitim kurumlarında görev yapan tüm eğitimcilerin yabancı uyruklu öğrenciler hakkında bilgi sahibi olması gerekmektedir.

- Yabancı uyruklu bireyler Türkçe 'deki yetersizlikleri nedeniyle iletişim eksiklikleri yaşamaktadırlar, bu yetersizlik hem sınıf ilişkilerinde hem de sosyal çevrelerinde olumsuzluklar doğurmuştur. Tüm bu diyalog eksikliklerinden kaynaklanan sorunlar literatürdeki bulgularla da desteklenmektedir.

- Üniversitelerdeki Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik servisleri daha kolay ulaşılabilir şekilde örgütlenmelidir.

- Yabancı öğrencilerin sorunlarını daha kolay ve çabuk anlayabilmek için onların dilini bilen Psikolojik Danışmanlar görevlendirilmeli.

- Öğrencilerin uyum sorunlarının temelinde Türkçelerinin iyi olmadığı ve konuşmamaları yatmaktadır. Bu sorunun çözümü için öğrenciler Türkiye'ye geldiklerinde konuşma ve yazma becerileri geliştirebilecekleri ortam oluşturmaktır.

KAYNAKÇA

- Arronowitz Michael. <<The Social and Emotional Adjustment Of Immigrant Children. A Review of Literature.>> International Migration Review, Cilt 10 5 2, 2: 237-57, 1982.
- Aydoğan, S. <<İlköğretim 2. Kademe Öğrencilerinin Umut ve Benlik Saygısı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi>> Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 2010
- Bozkurt Güvenç. <<İnsan ve Kültür.>> İstanbul, Remzi Yayınevi, 1984.
- Church, T. Austin. <<Sojourner Adjustment.>> Psychological Bulletin, Cilt 91, 3: 540-72, 1982.
- Çitil M. << Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Profilleri ve Başarılarını Etkilediğine İnanırları Faktörler>> Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 8, 69-81, 2006.
- Cuhadaroğlu, F. <<Adolesanslarda Benlik Saygısı.>> Uzmanlık Tezi, Hacettepe Üniversitesi TIP Fakültesi Psikiatri Ana Bilim Dalı, Ankara, 1986.
- Demirel. << Ana Dili olarak Türkçenin Öğretimi Ve Sorunları.>> Sosyal Bilimler Dergisi. Sayı 2, 2007.
- Dinçer F. <<Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinin Benlik Saygısı ve Atılganlık Düzeyleri >> Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi 22-33, 2009
- Doğan Süleyman. << Yurt Dışından Dönen Gençlerin Sorunları .>> Türk Eğitim Derneği yayınları, 1990.
- Dorozhkin, IN and Mazitova LT. <<Problems Of The Social Adaptation Of Foreign College Students.>> Russian Education And Society, 50.(2):23-30, 2008)
- Ekşi, H. <<Stress Kaynakları, Başa Çıkma Tarzları İle Ruh Sağlığı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma.>> Kuram Ve Uygulamada Eğitim Birimleri Dergisi 2, 2002.
- Erözkan. >> Lise Öğrencilerinin Sosyal Karşılaştırma ve Depresyon Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi.>> Muğla Üniversitesi, SBE Dergisi, Sayı: 13, 1-18

- Eşrefi, Kerim. << Ankara İran Ortaokul Öğrencilerin Sorunları ve bir Grup Rehberliği Araştırması.>>Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1978.
- Gençtan, E. <<Psikodinamik Psikiyatri ve Normal Dışı Davranışlar<<. 9. Basım, İstanbul: Remzi Kitabevi, 156,14,1993.
- Gür, S. << Özgüven Nedir.>> İstanbul: Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Dergisi, 5: 1-8, 2012.
- Gürhhan C >> Lise Öğrencilerinin Benlik Tasarımlarını Etkileyen Bazı Etmenler.<< Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1986.
- Güpgüpoğlu Güzin.<< Almanya'dan dönen Öğrencilerin Psiko-sosyal Yönden Değerlendirilmesi.>>Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1986.
- Hayes, N., Çev. Hekimoğlu, A., Şar, F. << Psikolojiyi Anlamak.>> İstanbul, Optimist Yayın Evi, 2011.
- İnanç, N.<<< Üniversite Öğrencilerin Benlik Saygısı Düzeyleri İle Akademik Başarıları Arasındaki Başarının İncelenmesi.>> Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.
- Karaaslan A. << Öğrenci Hemşirelerin Benlik Saygısı Düzeyleri ve Bunu Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi<< E.Ü.H.Y.O. Dergisi, Mayıs,9:2. 1993.
- Kepçeoğlu, Muharrem.<< Ankara Orta Okullarına Devam Eden Öğrencilerin Problemleri.>>Yayımlanmış Master Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 1969.
- Kılıç, Musatafa.<< Değişik Sahip Arazilara Olan ve Olmayan Öğrencilerin Sorunları.>> Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Hacettepe Üniversitesi, 1987.
- Kohut, H. << Analysis of the self New York<< International Universities Press, 1971.
- Kohut, H. << Analysis of the self New York<< International Universities Press, 1983.
- Kutlu, << Yurtlarda yaşayan üniversite öğrencilerinde depresyon umutsuzluk durumu ve başa çıkma yöntemlerinin karşılaştırılması.<< 33. Ulusal Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2008
- McKay, M., Çev., Atay, G., Farring, P. << Özgüven.>> Arkadaş Yayın Evi, 2006.

- Moller, V. <<Life satisfction and expectations fort he future in sample of university students: A research note. South African Jorunal of Sociology, 27, 109-125, 1996.
- Otrar, M., Ekşi, H. << Türkiye’de Öğrenim Gören Türk ve Akraba Topluluk Öğrencilerinin Stress Kaynakları, Başa Çıkma Tarzları ile Ruh Sağlığı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma.>> Kuram ve Uygulamada Eğitim Birimleri Dergisi, 2, 2003.
- Özcan A. << Hemşire- Hasta İlişkisi ve İletişim<< 2. Baskı Ankara, 229-256, 2006.
- Özdemir, İbrahim Ethem.<< Üniversite Öğrencilerin Akademik Başarıları Etkileyen Zihinsel Olmayan Faktörler.>> Hacettepe Üniversitesi Basım Evi, 1974.
- Roggers, C. <<Psychitarapy and Personality.>>Change University of Chicago, 1954.
- Sağlam, Mustafa. << Yurt Dışından Dönen Öğrenciler İçin Uyum Programı Modeli.>> Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1985.
- Sertbaş, G.,Cuhadar, D., Demirli, F. << Gaziantep Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinde Aile ve Arkadaşlıklardan algılanan Sosyal Destek İle Anksiyete Düzeyi Arasındaki İlişkilerin Belirlenmesi.>> Hemşirelik Formu Dergisi, 8, 42, 2004.
- Şimsek, Ali. << Yabancı Ülkelerden Yurda Dönen İşçi Çocuklarının Eğitim: Eğitim Teknolojisi Açısından Yaklaşım.>> Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 1986.
- Tezcan, Mahmut. << Yurda dönen Gençlerin Uyum Sorunları.>> Ankara, Nurol Matbaacılık, AS, 1987.
- Traş, Z., Güngör, H. << Avrupa Ülkelerinden Gelen Türk Asıllı Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Destek Ve Sosyal Bağlılıklar Üzerine Nitel Bir Araştırma.>> Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25: 7-11, 2011.
- Tufan Beril.<< F. Almanya’dan Dönen Türk İşçi Çocuklarının Türkiye’ye Döndükten Sonra Karşılaştıkları Güçlükler.>> Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Hizmetler Yüksek Okulu Dergisi, Cilt 3, 153-63, Eylül,1985.
- Ünüvar, A. >>Çok Yönlü Algılanan Sosyal Desteğin 15-18 Yaş Arası Lise Öğrencilerinin Problem Çözme Becerisine ve Benlik Saygısına Etkisi>> Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya Selçuk Üniversitesi, Sosyal

- Yeşil Yaprak Binnur. << Kız Teknik Öğretmen Okulu Öğrencilerinin Problemleri.>> Yayınlanmamış asistanlık Tezi, 1982.
- Yıldız, İ. Ve Diğerleri. << Yeni Programa Göre Kuramdan Uygulamaya Türkçe Öğretimi.>> 2008.
- Zheng, Goodson. <<Acculturation and Psychosocial Adjustment Of Chinese International Students.>>ExaminingMediationAndModerationEffectInternational Journal Of Inter Cultural Reactions, 10, 1016, / j-igindeş, 2010.
- Zincirkıran, Z. >> Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Grubu Çocuklarının Benlik Kavramının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi>> Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

EKLER

Ek:1 Anket Formu

Adı Soyadı:

ROSENBERG BENLİK SAYGISI ÖLÇEĞİ

D – 1

MADDE 1

1. Kendimi en az diğer insanlar kadar değerli buluyorum.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

2. Bazı olumlu özelliklerim olduğunu düşünüyorum.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

3. Genelde kendimi başarısız bir kişi olarak görme eğilimindeyim.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

MADDE 2

4. Ben de diğer insanların birçoğunun yapabildiği kadar bir şeyler yapabilirim.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

5. Kendimde gurur duyacak fazla birşey bulamıyorum.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

MADDE 3

6. Kendime karşı olumlu bir tutum içindeyim.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

MADDE 4

7. Genel olarak kendimden memnunum.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

MADDE 5

8. Kendime karşı daha fazla saygı duyabilmeyi isterdim.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

MADDE 6

9. Bazen kesinlikle kendimin bir işe yaramadığımı düşünüyorum.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

10. Bazen kendimin hiç de yeterli bir insan olmadığımı düşünüyorum.

a. ÇOK DOĞRU b. DOĞRU c. YANLIŞ d. ÇOK YANLIŞ

D – 2

11. Kendiniz hakkındaki düşünceleriniz değişkenlik gösterir mi, yoksa her zaman aynı mıdır?

a.ÇOK DEĞİŞİR b.ZAMAN ZAMAN DEĞİŞİR c.ÇOK AZ DEĞİŞİR d.HİÇ DEĞİŞMEZ

12. Hiç kendiniz hakkında bir gün bir görüşe, başka bir gün farklı bir görüşe sahip olduğunuzu fark ettiğiniz olur mu ?

a. Evet, sık sık olur b. Evet, bazen olur c. Evet, nadiren olur d. Hayır, hiç olmaz

13. Kendim hakkındaki görüşlerimin **çok çabuk** değiştiğini farkettim.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

14. Kendim hakkında bazı günler olumlu bazı günlerse olumsuz düşüncelere sahip oluyorum.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

15. Şu günlerde kendim hakkındaki görüşlerimi hiçbir şeyin değiştiremeyeceğini düşünüyorum.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

D – 3

16.Başınıza gerçekten bir şey geldiğinde kimse sizin durumunuzla pek ilgilenmeyecektir.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

17. İnsan doğasında yardımlaşma gerçekten vardır.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

18. Dikkatli davranmazsanız insanlar sizi kullanacaklardır.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

19. Bazı kişiler, insanların büyük çoğunluğunun güvenilebilir olduğunu, bazıları ise insanlarla ilişkilerinde çok güvenilemeyeceğini söylerler. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

- a. İnsanların çoğuna güvenilebilir.
- b. İnsanlarla ilişkilerde çok güvenilemez.

20. İnsanlar daha çok başkalarına yardım etmeye mi, yoksa kendi çıkarlarını düşünmeye mi eğilimlidirler?

- a. Başkalarına yardım etmeye
- b. Kendi çıkarlarını düşünmeye

D – 4

21. Eleştiriye karşı ne kadar hassassınızdır?

- a. Çok fazla hassas
- b. Oldukça hassas
- c. Az hassas
- d. Hassas değil

22. Eleştiri ya da azarlama beni çok fazla incitir.

- a. DOĞRU
- b. YANLIŞ

23. Yanlış yaptığınız bir şey için biri size güldüğünde veya suçladığında ne kadar rahatsız olursunuz?

- a. Çok fazla
- b. Oldukça
- c. Rahatsız olmam

D – 5

24. Genelde ne kadar mutlusunuzdur?

- a. Çok mutlu
- b. Mutlu
- c. Pek mutlu değil
- d. Çok mutsuz

25. Genelde oldukça mutlu bir kişi olduğumu düşünüyorum.

- a. DOĞRU
- b. YANLIŞ

26. Genel olarak kendinizi neşeli bir ruh hali içinde mi, yoksa neşesiz bir ruh hali içinde mi hissedersiniz?

- a. Çok neşeli bir ruh hali içinde
- b. Oldukça neşeli bir ruh hali içinde
- c. Ne neşeli ne de neşesiz ruh halinde
- d. Oldukça neşesiz ruh halinde

27. Hayattan çok zevk alıyorum.

- a. DOĞRU
- b. YANLIŞ

28. Ben de mutlu gördüğüm diğer kişiler kadar mutlu olabilmeyi isterdim.

- a. DOĞRU
- b. YANLIŞ

29. Kendinizi kederli ve karamsar hissettiğiniz olur mu?

- a. Çok sık b. Sık c. Ara sıra d. Nadiren e. Hiçbir zaman

D – 6

30. Çoğu zaman başka bir şey yapmaktansa oturup hayal kurmayı tercih ediyorum.

- a. DOĞRU b. YANLIŞ

31. Bana hayalperest denilebilir.

- a. DOĞRU b. YANLIŞ

32. Zamanımın büyük bir kısmını hayal kurmakla geçiririm.

- a. DOĞRU b. YANLIŞ

33. Gelecekte nasıl bir insan olacağınız konusunda hayal kurar mısınız?

- a. Çok sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

D – 7

34. Hiç uykuya dalma ya da uykunun sürekliliği açısından sorunuz oldu mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

35. Hiç ellerinizin sizi rahatsız edecek kadar titrediği olur mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

36. Hiç sizi rahatsız edecek kadar sinirlendiğiniz olur mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

37. Hiç sizi rahatsız edecek kadar çarpıntı hissettiğiniz olur mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

38. Hiç sizi rahatsız edecek kadar başınızın içinde basınç hissettiğiniz olur mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

39. Şu sıralarda hiç tırnak yiyor musunuz?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

40. Egzersiz veya çalışma zamanları dışında hiç sizi rahatsız edecek kadar nefes darlığı hissettiğiniz olur mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

41. Hiç sizi rahatsız edecek kadar ellerinizde terleme olur mu?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

42. Hiç rahatsız edici baş ağrıları çeker misiniz?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

43. Hiç rahatsız edici kâbuslar görür müsünüz?

- a. Sık sık b. Bazen c. Nadiren d. Hiçbir zaman

D – 8

44. Ulusal veya uluslar arası önemli bir konuda görüşünüzü belirttiğinizde birisi size gülerse ne hissedersiniz?

- a. Çok incinirim ve rahatsız olurum. b. Biraz incinirim ve rahatsız olurum.
c. Beni pek fazla etkilemez.

45. Ulusal veya uluslar arası sorunlar tartışıldığında genellikle kötü izlenim bırakacak bir şey söylemektense hiçbir şey söylememeyi tercih ederim.

- a. DOĞRU b. YANLIŞ

46. Toplumsal konularla ilgili tartışmalarda insanları kızdıracak bir şey söylemektense hiçbir şey söylememeyi tercih ederim.

- a. DOĞRU b. YANLIŞ

D – 9

47. Uluslar arası konuları tartışır mısınız?

- a. Pek çok b. Oldukça c. Çok az d. Hiçbir zaman

48. Arkadaşlarınızla birlikte uluslar arası konuları tartıştığınız zaman tutumunuz nasıl olur ?

- a. Sadece dinlerim b. Arada bir görüş bildiririm
c. Konuşmaya eşit oranda katılırım d. Diğerlerini ikna etmeye çalışırım

D – 10

49. Siz 10 – 11 yaşlarınızdayken **anneniz** arkadaşlarınızı tanır mıydı?

- a. Hepsini tanırdı b. Çoğunu tanırdı
c. Bazılarını tanırdı d. Hemen hemen hiçbirini tanımazdı

50. Bu dönemde **babanız** arkadaşlarınızı tanır mıydı?

- a. Hepsini tanırdı b. Çoğunu tanırdı
c. Bazılarını tanırdı d. Hemen hemen hiçbirini tanımazdı

51. 5. – 6. sınıflardayken karneniz **iyi** olduğunda **anneniz** çoğu zaman ilgilenmezdi.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

52. 5. – 6. sınıflardayken karneniz **iyi** olduğunda **babanız** çoğu zaman ilgilenmezdi.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

53. 5. – 6. sınıflardayken karneniz **kötü** olduğunda **anneniz** çoğu zaman ilgilenmezdi.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

54. 5. – 6. sınıflardayken karneniz **kötü** olduğunda **babanız** çoğu zaman ilgilenmezdi.

a. DOĞRU b. YANLIŞ

55. Sizce diğer aile bireyleri sizin söylediğiniz şeylerle ne kadar ilgilenirler?

a. Çok ilgilenirler b. Oldukça ilgilenirler c. İlgilenmezler

D – 11

56. Büyümekte olduğunuz dönemde babanızın en çok tuttuğu çocuğu kimdi?

a. Ben b. Ağabeyim c. Ablam d. Erkek kardeşim

e. Kız kardeşim f. Bildiğim kadarıyla çok tuttuğu birisi yoktu

57. Bu dönemde babanız arkadaşlarınızı tanır mıydı?

a. Hepsini tanırdı b. Çoğunu tanırdı
c. Bazılarını tanırdı d. Hiçbirini tanımazdı

58. Anne ve babanızın hangisi ile daha rahat konuşabiliyorsunuz?

a. Babamla çok daha fazla b. Babamla biraz daha fazla
c. Her ikisi ile eşit oranda d. Annemle biraz daha fazla
e. Annemle çok daha fazla

59. Anne ve babanızın hangisi sizi daha çok över?

a. Babam çok daha fazla b. Babam biraz daha fazla
c. Her ikisi eşit oranda d. Annem biraz daha fazla
e. Annem çok daha fazla

60. Anne ve babanızın hangisi size daha çok şefkat gösterir?

a. Babam çok daha fazla b. Babam biraz daha fazla
c. Her ikisi eşit oranda d. Annem biraz daha fazla
e. Annem çok daha fazla

61. Anne ve babanız anlaşılamadıkları zaman siz genellikle hangisinden yana olursunuz?

- a. Çok daha fazla olarak babamdan yana b. Biraz fazla olarak babamdan yana
c. Eşit oranda her ikisinden yana d. Biraz fazla olarak annemden yana
e. Çok daha fazla olarak annemden yana

D – 12

62. Yalnız bir insan olmaya eğilimli misinizdir?

- a. Evet b. Hayır

63. İnsanların çoğu sizin nasıl bir kişi olduğunuzu bilirler mi, yoksa çoğunun sizi gerçekten tanımadıklarını mı düşünüyorsunuz?

- a. Çoğu benim nasıl biri olduğumu bilir.
b. Çoğu gerçekten beni tanımaz.

PUANLAMA

D – 1	D – 2	D – 3	D – 4	D – 5	D – 6	D – 7	D – 8	D – 9	D – 10	D – 11	D – 12

**ROSENBERG BENLİK SAYGISI ENVANTERİ PUANLAMA VE
DEĞERLENDİRME ŞEKLİ**

Rosenberg Benlik Saygısı Envanteri, D-1 (Benlik Saygısı) ; D-2 (Kendilik Kavramının Sürekliliği) ; D-3 (İnsanlara Güven Duyma) ; D-4 (Eleştiriye Duyarlılık) ; D-5 (Depresif Duygulanım) ; D-6 (Hayalperestlik) ; D-7 (Psikosomatik Belirtiler) ; D-8 (Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme) ; D-9 (Tartışmalara Katılabılme Derecesi) ; D-10 (Ana-Baba İlgisi) ; D-11 (Babayla İlişki) ve D-12 (Psişik İzolasyon) olmak üzere toplam 12 bölümden oluşmaktadır. Bölümlerin hangi soru maddelerini kapsadığı ve bu maddelerin alacağı puan değerleri aşağıda açıklanmıştır:

D -1 (BENLİK SAYGISI)

1....(C)=0,17 (D)=0,34	6....(C)=0,50 (D)=1
2....(C)=0,16 (D)=0,33	7....(C)=0,50 (D)=1
3....(A)=0,17 (B)=0,33	8....(A)=1 (B)=0,50
4....(C)=0,25 (D)=0,50	9....(A)=0,50 (B)=0,25
5....(C)=0,25 (D)=0,50	10...(A)=0,50 (B)=0,25

D -2 (KENDİLİK KAVRAMININ SÜREKLİLİĞİ)

11....(A)=1 (B)=1 (C)=1 (D)=0
12....(A)=1 (B)=1 (C)=1 (D)=0
13....(A)=1 (B)=0
14....(A)=1 (B)=0
15....(A)=0 (B)=1

D -3 (İNSANLARA GÜVEN DUYMA)

16....(A)=1 (B)=0
17....(A)=0 (B)=1

18....(A)=0 (B)=1

19....(A)=1 (B)=0

20....(A)=0 (B)=1

D -4 (ELEŞTİRİYE DUYARLIK)

21....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

22....(A)=1 (B)=0

23....(A)=1 (B)=1 (C)=0

D -5 (DEPRESİF DUYGULANIM)

24....(A)=0 (B)=0 (C)=0 (D)=1

25....(A)=0 (B)=1

26....(A)=0 (B)=0 (C)=0 (D)=1

27....(A)=0 (B)=1

28....(A)=1 (B)=0

29....(A)=1 (B)=0 (C)=1 (D)=0 (E)=0

D -6 (HAYALPERESTLİK)

30....(A)=1 (B)=0

31....(A)=1 (B)=0

32....(A)=1 (B)=0

33....(A)=1 (B)=0 (C)=0

D -7 (PSİKOSOMATİK BELİRTİLER): Anksiyete belirtisi kabul edilir.

34....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 39....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

35....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 40....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

36....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 41....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

37....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 42....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

38....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 43....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

D –8 (KİŞİLERARASI İLİŞKİLERDE TEHDİT HİSSETME)

44....(A)=1 (B)=0 (C)=0

45....(A)=1 (B)=0

46....(A)=1 (B)=0

D –9 (TARTIŞMALARA KATILABİLME DERECEŚİ)

47....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

48....(A)=0 (B)=0 (C)=1 (D)=1

D –10 (ANA –BABA İLGİSİ)

49....(A)=0 (B)=0 (C)=1 (D)=1

50....(A)=0 (B)=0 (C)=1 (D)=1

51....(A)=1 (B)=0

52....(A)=1 (B)=0

53....(A)=1 (B)=0

54....(A)=1 (B)=0

55....(A)=0 (B)=0 (C)=1

D –11 (BABAYLA İLİŞKİ)

56....(A)=1 (B)=0 (C)=0 (D)=0 (E)=0 (F)=0 (G)=0

57....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0

58....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 (E)=0

59....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 (E)=0

60....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 (E)=0

61....(A)=1 (B)=1 (C)=0 (D)=0 (E)=0

D –12 (PSİŞİK İZOLASYON)

62....(A)=1 (B)=0

63....(A)=0 (B)=1

Değerlendirme : Görüldüğü gibi “Benlik Saygısı” alt ölçeği hariç diğer tüm ölçeklerde doğru yanıtlar ‘1’ puan almakta; “Benlik Saygısı” alt testinde ise yanıtlar 0-6 puan ile değerlendirilmektedirler.

“Benlik Saygısı” alt testinde **0 –1** puan alanların **“yüksek”**; **2–4** puan alanların **“orta”** ve **5–6** puan alanların **“düşük”** benlik saygısına sahip oldukları kabul edilir.

“Kendilik Kavramının Sürekliliği” alt testinde **“puanın yüksek”** olması sürekliliğin **“az”** olduğuna; **“0-2”** puan alındığında kendilik kavramının sürekliliğinin fazla, **“3-5”** puan alındığında ise kendilik kavramı sürekliliğinin az olduğuna işaret eder.

“İnsanlara Güven Duyma” alt testinde **“yüksek puan”** , güvenin **“az”** olduğuna; **“0-1”** puan alanların insanlara olan güvenlerinin çok olduğu, **“2-3”** puan alanların insanlara orta düzeyde güven duydukları ve **“4-5”** puan alanların ise insanlara az güven duydukları söylenebilir.

“Eleştiriye Duyarlılık” alt testinde **“yüksek puan”** , **“fazla”** duyarlılığa; **“0-1”** puan eleştiriye az duyarlılığa, **“2-3”** puan eleştiriye çok duyarlılığa işaret eder.

“Depresif Duygulanım” alt ölçeğinde **“yüksek puan”** , depresyon düzeyinin **“yüksek”** olduğuna; **“0”** puan depresif duygulanımın olmadığına, **“1-2”** puan depresif duygulanımın az olduğuna, **“3-4”** puan depresif duygulanımın orta düzeyde yaşandığına ve **“5-6”** puan ise depresif duygulanımın yüksek düzeyde yaşandığına işaret eder.

“Hayalperestlik” alt ölçeğinde **“yüksek puan”** , hayalperestliğin **“fazla”** olduğuna; **“0-1”** puan hayalperestliğin az olduğunu, **“2-3”** puan orta düzeyde olduğunu ve **“4”** puan hayalperestliğin üst seviyede olduğunu belirtir.

“Psikosomatik Belirtiler” alt testinde **“yüksek puan”** , belirtilerin **“fazlalığına”**; **“0-2”** puan belirtilerin az olduğuna, **“3-4”** puan orta düzeyde psikosomatik belirti yaşandığına ve **“5”** puan belirtilerin fazla olduğuna işaret eder.

“Kişilerarası İlişkilerde Tehdit Hissetme” alt testinde **“yüksek puan”** , **“kolaylıkla tehdit”** edilme duygusuna; “0” puan tehdit hissedilmediğini, “1” puan az hissedildiğini, “2” puan orta düzeyde hissedildiğini ve “3” puan ise kişilerarası ilişkilerde yüksek düzeyde tehdit hissedildiğini gösterir.

“Tartışmalara Katılabilme Derecesi” alt ölçeğinde **“yüksek puan”** , tartışmalara katılabilmenin **“yüksek”** oluşuna; “0” puan tartışmalara katılma derecesinin az, “1” puan orta, “2” puan çok olduğuna işaret eder.

“Ana–Baba İlgisi” alt testinde **“yüksek puan”** , ilgi **“azlığına”**; “0-2” puan ilginin çok olduğunu, “3-4” puan orta düzeyde ilgi olduğunu ve “5-7” puan ise ana-baba ilgisinin az olduğunu gösterir.

“Babayla İlişki” alt ölçeğinde **“yüksek puan”** , babayla ilişkinin **“fazla”** oluşuna; “0-2” puan babayla ilişki azlığına, “3-4” puan orta düzeyde bir ilişkiye, “5-6” puan da babayla ilişkinin fazla olduğuna ve

“Psişik İzolasyon” alt testinde ise **“yüksek puan”** , psişik izolasyonun **“fazlalığına”**; “1” puan izolasyonun az olduğuna, “2” puan izolasyonun çok olduğuna işaret eder.

Ek:2. Kişisel Bilgi Formu

Adı Soyadı				
Cinsiyet				
Yaş				
Uyruğu				
Yaşadığı Şehir				
Ailemin yanında kalıyorum	☐ Evet ☐ Hayır			
Ailenin Ortalama Aylık Geliri	☐ 2000'den az	☐ 2000 - 4000	☐ 4000- 8000	☐ 8000' den fazla

ÖZGEÇMİŞ

31.12.1988 tarihi, Almanya Augsburg ilçesi doğumluyum. İlk ve Ortaokulumu aynı ilçede tamamladıktan sonra, Lise Eğitimimi Berufsfachschule für Kinderpflege (BFS) tamamladım.

2008 yılında Türkiye'ye kesin dönüş yaptım ve Beykent Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümüne kaydoldum. Bu bölümden 2013 yılında mezun olduktan sonra Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Dalında yüksek lisans eğitimine başladım.

Yabancı dilim Almanca olup, evli ve bir çocuk annesiyim.

Aday: Zekiye Çevik